

LHV Pensionifond M
Majandusaasta aruanne 2022

LHV Pensionifond M

Majandusaasta aruanne

01.01.2022 – 31.12.2022

Fondi nimi	LHV Pensionifond M
Fondi liik	Lepinguline fond
Fondijuht	Andres Viisemann Romet Enok Kristo Oidermaa
Põhitegevusala	Kohustusliku pensionifondi varade investeerimine, EMTAK 65301
Juriidiline aadress	Tartu mnt. 2, Tallinn 10145, Eesti
Telefon	(+372) 6 800 400
Faks	(+372) 6 800 402
Fondivalitseja	AS LHV Varahaldus
Fondivalitseja äriregistri number	10572453
Fondivalitseja juhatus	Joel Kukemelk Vahur Vallistu
Audiitor	KPMG Baltics OÜ

Majandusaasta aruanne sisaldab fondi tegevusaruannet, raamatupidamise aastaruannet ja selle lisasid, investeringute aruandeid, tehingu- ja vahendustasude aruannet ning millele on lisatud sõltumatu vandeaudiitori aruanne raamatupidamise aastaruande kohta.

Sisukord

TEGEVUSARUANNE	4
Fondivalitseja juhatuse allkirjad LHV Pensionifond M 2022. a majandusaasta aruandele	6
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	7
Finantsseisundi aruanne	7
Tulude ja kulude aruanne	8
Fondi puhasväärtuse muutumise aruanne	9
Rahavoogude aruanne	10
Raamatupidamise aastaaruande lisad	11
Lisa 1 Üldine informatsioon	11
Lisa 2 Kokkuvõtte olulistest arvestuspõhimõtetest	11
Lisa 3 Finantsriskide juhtimine	17
Lisa 4 Kapitali juhtimine	27
Lisa 5 Finantsvarade ja -kohustiste õiglane väärtus	27
Lisa 6 Antud laenud	30
Lisa 7 Viitlaekumised	30
Lisa 8 Seotud osapooled	30
Lisa 9 Bilansipäevajärgsed sündmused	31
TEHINGU- JA VAHENDUSTASUDE ARUANNE	32
FONDI INVESTEERINGUTE ARUANNE SEISUGA 31.12.2022	33
FONDI INVESTEERINGUTE ARUANNE SEISUGA 31.12.2021	38
SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE	43

TEGEVUSARUANNE

LHV Pensionifond M on kohustusliku kogumispensioni võimaldamiseks loodud lepinguline investeerimisfond. Fondi investeerimispoliitika põhiprintsiip on osakuomanike sissemaksete väärtuse pikaajaline maksimaalne kasvatamine. Fondivalitseja rakendab fondi vara investeerimisel aktiivset investeerimisstrateegiat, otsustades fondi vara täpse jagunemise erinevate varaklasside ja investeerimisobjektide vahel igapäevase juhtimise käigus. Fond eelistab vara investeerimisel rahavoogu pakkuvaid varasid ja võimalusel kohalikku turgu, tehes mh vähemlikviidseid erakapitali- ja kinnisvarainvesteeringuid. Sõltuvalt turuolukorrast võib fondi vara jaotus erinevate varaklasside ja instrumentide vahel erineda oluliselt. Fondi depositooriumis avatud arvelduskontol oleva raha osakaalu fondi vara turuväärtusest hoitakse tavaliselt tasemel, mis on vajalik fondi tegevusega seotud jooksvate kulude katmiseks ning vajaliku likviidsuse tagamiseks. LHV Pensionifond M vara võib otse aktsiatesse investeerida kuni 75% ulatuses fondi vara väärtusest ning aktsiaturgudele kogu ulatuses.

Võlakirjaturgude ülevaade

Võlakirjaportfelli ettevõtetest jätkus Sunly ja Coopi kiire areng. Kahepeale kaasasid ettevõtted möödunud aastal ligi 250 mln eurot uut kapitali. Sunly kaasas oma taastuenergia äride ülesse ehitamiseks väga suures mahus uut omakapitali nii olemasolevate kui uute investorite käest. Fondi kui võlakirjainvestori vaatenurgast ettevõtte kasv ja uute ärisuundade teke vähendab riske ja tõstab investeeringu väärtust. Märtsis tehti ka viimased väljamaksud nimetatud võlakirjadest ja fondi investeering on seega saavutanud hetkeks oma maksimaalse mahu. Coop jätkas kasvamist Eesti pangandusturul ja kaasas selle jaoks kevadel-suvel kahte eri tüüpi võlakirja ja aasta lõpul veel ka uusi aktsionäre. Osaleti võlakirjaemissioonidel ja seejuures olid LHV pensionifondid suurimaks investoriks juunis läbi viidud eriti pikaajalise võlaväärtpaberi emissioonis, mis kannavad aastaintressi 10%. Kohalikest ettevõtetest jõuti aasta jooksul allkirjadeni veel Perton Ehituse, Dimediumi ja BigBankiga. Perton kaasas vahendeid Kotzebue Pargi elamuehitusprojekti finantseerimiseks Tallinnas Kalamajas. Võlakiri on sõlmitud kolmeks aastaks, kannab intressi 8.5% aastas ja tagatud hüpoteegiga. Dimedium Grupp kaasas fondidest raha ettevõtte osade seniste omanike väljaostuks. Raha on laenatud kolmeks aastaks ja intress on 10% aastas, millele lisandub lisamakse lunastamisel. BigBank laenas taas võlakirjade vormis raha laenuportfelli kasvatamiseks, makstes aastaintressi 7.5% ja lunastades võlakirjad hiljemalt kümne aasta möödumisel. Aasta lõpus lunastas Coop pank enne tähtaega aga plaanitud oma 2017. aastal otse LHV fondidele emiteeritud allutatud võlakirjad. Ühelt oma suurimalt võlakirja otseinvesteeringult teenis M fond viie aastaga ligi 35% tootlust. Euroopa võlakirjaturud (Bloomberg Barclays indeksi alusel) jäid samal perioodil hoopis miinuspoolele.

Börsidel oli võlakirjainvestoritele ka 2022. aasta väga raske. Pensionifondis M on viimased aastad tugevalt keskendunud kohalike ettevõtetega otseinvesteeringute tegemisele ja pigem välditud börsidelt pikkade võlakirjade soetamist. Kokkuvõttes kujunes 2022. aasta tulemuseks Euroopa võlakirjaturgudel (Bloomberg Barclays indeksi alusel) -17% ja näiteks Eesti riigi pikk võlakiri andis tulemuseks -21%. Selliste langusnumbrite juures hakkas ka atraktiivseid ostuvõimalusi tekkima ning soetati taas positsioone ka börsidelt. Kokku moodustasid aasta jooksul tehtud uued investeeringud ligi viiendiku fondi detsembri lõpu seisuga võlakirjaportfelist. Siiski eeldatakse, et eelkõige nõrgema krediidikvaliteediga ettevõtete väärtpaberites on parimad ostukohad alles ees. Laenuraha hind tõuseb jätkuvalt paljude ettevõtete jaoks ja samuti halveneb kapitali kättesaadavus. M fondil on vabad vahendid valmis nende ostukohtade kasutamiseks.

Aktsiaturgude ülevaade

2022. aasta oli aktsiaturgudel pea täielik vastand aasta varasemale ostueufooriale. Läbi aasta liikusid aktsiaturud järjepidevalt ainult allapoole suunas ning USA S&P500 aktsiaindeks langes aastaga dollaris vaadatuna 19.4% ning

Nasdaq indeks langes koguni 33.1%. Suure languse põhjuseks oli kõrgel püsiv inflatsioon, mida keskpangad hakkasid ohjama kiirete intressimäärade tõstmistega. Viimane kümnend olid intressimäärad püsinud nulli lähedal ja seetõttu tabaski finantsturge paanika. Teistel suurtel globaalsetel aktsiaturgudel läks USA turgudega võrreldes veidi paremini. Euroopa laiapõhjaline Euro Stoxx 50 indeks langes aastaga 9.5% ning Jaapani Nikkei indeks langes 9.4%. OMX Baltic Benchmark indeks langes aastaga 11.8%.

Vaatamata üldisele aktsiaturgude langusele oli võimalik läbi aktiivselt juhitud portfelli finantsturgudel tootlust teha. Ukrainas alanud sõda kergitas jõudsalt energeetika sektori aktsiaid ning kõrgenevad intressimäärad mõjusid positiivselt pangandussektori tulemustele. Euroopa Euro Stoxx nafta ja gaasi sektori ettevõtete aktsiaindeks kerkis aastaga 24.9% ning pangandussektori indeks lõpetas aasta nullis.

Suurimad tõusjad pensionifondi aktsiportfellis olid kõik seotud energeetika või tooraine sektoriga. Naftapuurtornide teenusepakkuja Valarise aktsia kerkis aastaga 98.8% ning Norra naftahiid Equinor kasvatas väärtust 47.3%. Suurimad langejad portfellis olid Skandinaavia aktsiad, mis käisid ühte sammu aktsiaturgude liikumisega.

2022. aasta suurim panustaja pensionifondi positiivsesse tootlusesse oli kinnisvara, mis varaklassina tõi enam kui 15% tootlust. Läänud aastal soetati kaks uut vara. Riias ostime 109 ühikuga üürikorteriportfelli ning Tallinnas omandati Sõpruse puisteel roheline büroohoone. Kinnisvaraturu hinnatase Baltikumis on püsinud vaatamata turbulentsile finantsturgudel ja kõrgenenud intressikuludele ning seetõttu on ka fondi aktiivsus ostusuunal märgatavalt vähenenud. Kinnisvarainvesteeringute portfellis tehti eelmisel aastal esimesed edukad väljumised. Üks fondi investeeringutest East Capital Baltic Property Fund II müüs kõik oma varad ning tagastas raha investoritele. LHV pensionifond M on fondis investor olnud alates 2013. aastast. Lisaks müüdi järelturul suuremas koguses EFTEN Kinnisvarafond osakuid. EFTENi fondis on pensionifond M investor olnud 2011. aastast. Kokku oli kahe fondi peale laekumised LHV erinevatele pensionifondidele üle 30 miljoni euro ja mõlema kinnisvarafondi tootlus hoiuperioodil ületas 10% aastat.

2022. aasta turgude langus võimaldas pensionifondil aasta jooksul aktiivselt positsioone võtta, kuid aasta lõpetati taaskord konservatiivse vaatega ning aktsiapositsioone vähendades. Oodatakse aktsiaturgudel suuri edasi-tagasi liikumisi ka 2023. aastal, kuna õhus on palju küsimusi majanduskeskkonna, inflatsiooni ja intressimäärade tuleviku osas. Seetõttu on hoitud rahapuhvrit, et võimaluste tekkides aktsiaid soodsamalt juurde soetada.

Tasakaalustatud fondide võrdlus *	NAV 31.12.2022	NAV 31.12.2021	Osaku puhasväärtuse kasv
LHV Pensionifond M	1.45566	1.42163	+2.39%
LHV Pensionifond S	1.26566	1.29411	-2.20%
Swedbanki pensionifond 1960-69 sündinutele	1.00072	1.11573	-10.31%
Luminor B Pensionifond	0.97359	1.15064	-15.39%
SEB Optimaalne Pensionifond	0.86951	0.97397	-10.73%

* Võrdlevad puhasväärtused on kajastatud veebilehe www.pensionikeskus.ee (Pensionikeskus) andmete alusel. Tabelis esitatud väärtused on eurodes. Käesolevas aruandes toodud NAV erinevus esialgselt avaldatud NAV-st on peamiselt seotud aruande koostamise ajaks saadud täiendava informatsiooni arvesse võtmisega investeeringute hindamisel (vt ka Lisa 9 Bilansipõlevajärge sündmused).

Fondivalitseja juhatuse allkirjad LHV Pensionifond M 2022. a majandusaasta aruandele

Fondivalitseja AS-i LHV Varahaldus juhatus on koostanud LHV Pensionifond M 2022. a majandusaasta aruande, mis koosneb tegevusaruandest, raamatupidamise aastaaruandest, investeeeringute aruandest ning tehingu- ja vahendustasude aruandest.

Joel Kukemelk

Juhatuseliige

*/digitaalselt dateeritud ja allkirjastatud/***Vahur Vallistu**

Juhatuseliige

/digitaalselt dateeritud ja allkirjastatud/

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Finantsseisundi aruanne

(eurodes)

Varad	Lisa	31.12.2022	31.12.2021
Käibevarad			
Raha ja raha ekvivalendid	3	6 997 441	6 631 036
Tähtajalised hoised	3	264 831	220 000
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande:			
Võlakirjad	3, 5	33 930 291	40 736 281
Aktsiad	3, 5	8 774 075	10 925 694
Fondiosakud	3, 5	31 454 890	32 368 261
Tuletisinstrumendid	3, 5	2 581 747	2 200 000
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	3, 5	16 138 445	14 577 775
Antud laenud	3, 5, 6	2 804 746	2 707 826
Viitlaekumised	3, 5, 7	36 037	5 592
Varad kokku		102 982 503	110 372 465
Kohustised ja fondi vara puhasväärtuses			
Finantskohustised õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande:			
Tuletisinstrumendid	3, 5	2 467 787	2 305 971
Lühiajalised kohustised			
Võlgnevus fondivalitsejale	8	53 078	52 232
Lühiajalised kohustised kokku		53 078	52 232
Kohustised kokku v.a osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuses		2 520 865	2 358 203
Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuses		100 461 638	108 014 262
Kohustised ja fondi vara puhasväärtuses kokku		102 982 503	110 372 465

Lisad lehekülgedel 11 kuni 31 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Tulude ja kulude aruanne
 (eurodes)

	Lisa	2022	2021
Tulud			
Intressitulud		1 058 804	629 093
Rahalt ja raha ekvivalentidelt		6 406	2 692
Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud võlakirjadelt		885 011	580 489
Laenudelt		167 387	45 912
Dividenditulud		775 490	1 254 636
Aktsiatelt		339 220	318 573
Fondiosakutelt		436 270	936 063
Neto kasum/kahjum õiglasel väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatud finantsvaradest ja –kohustistest		391 185	5 220 513
Võlakirjadelt		-1 015 321	424 438
Aktsiatelt		-480 091	2 313 832
Fondiosakutelt		2 053 696	2 603 271
Tuletisinstrumentidelt		-167 099	-121 028
Neto kasum/kahjum valuutakursi muutustest		-25 286	-21 843
Tulud kokku		2 200 193	7 082 399
Kulud			
Valitsemistasud	8	624 069	713 664
Tehingutasud		1 783	7 821
Muud tegevuskulud		3 492	7 059
Kulud kokku		629 344	728 544
Oodatav krediidikahju		17 575	-581 308
Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuse muutus		1 553 274	6 935 163

Lisad lehekülgedel 11 kuni 31 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Fondi puhasväärtuse muutumise aruanne
 (eurodes)

	2022	2021
Fondi vara puhasväärtus aruandeperioodi algul	108 014 262	146 259 664
Osakute märkimisel laekunud raha	12 220 859	12 468 747
Osakute lunastamisel tasutud raha	-21 326 757	-57 649 312
Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuse muutus	1 553 274	6 935 163
Fondi vara puhasväärtus aruandeperioodi lõpus	100 461 638	108 014 262
Ringluses olevate osakute arv aruandeperioodi lõpus	68 725 850	75 065 362
Osaku puhasväärtus aruandeperioodi lõpus	1.46177	1.43894

Käesolevas aruandes toodud NAV erinevus esialgsest avaldatud NAV-st on peamiselt seotud aruande koostamise ajaks saadud täiendava informatsiooni arvesse võtmisega investeringute hindamisel (vt ka Lisa 9 Bilansipäevajärgsed sündmused).

Lisad lehekülgedel 11 kuni 31 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

		2022	2021
Rahavood põhitegevusest	Lisa		
Laekunud intressid		1 019 790	614 758
Laekunud dividendid		780 280	1 249 846
Saldeeritud finantsinvesteeringute ostud ja müügid		8 370 354	47 767 886
Saldeeritud tähtajaliste hoiuste laekumised ja väljaminekud		-44 831	585 174
Makstud tegevuskulud		-628 498	-750 088
Neto rahavood põhitegevusest		9 497 095	49 467 576
Rahavood finantseerimistegevusest			
Osakute emiteerimisest laekunud		12 221 353	12 470 460
Osakute lunastuse eest tasutud		-21 326 757	-57 649 312
Neto rahavood finantseerimistegevusest		-9 105 404	-45 178 852
Rahavood kokku		391 691	4 288 724
Raha ja raha ekvivalentide muutus		391 691	4 288 724
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi alguses	3	6 631 036	2 364 155
Valuutakursside muutuse mõju		-25 286	-21 843
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi lõpus	3	6 997 441	6 631 036

Lisad lehekülgedel 11 kuni 31 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Üldine informatsioon

LHV Pensionifond M (edaspidi: Fond) moodustati 26.03.2002. Fond alustas investeerimistegevust 2002. aasta suvel. LHV Pensionifond M investeerib kuni 01.09.2019 kuni veerandi (25%) ja alates 02.09.2019 kuni kolmveerandi (75%) investeeritavast rahast aktsiatesse (võib investeerida kogu ulatuses aktsiaturgudele), ülejäänud osa Fondi varadest investeeritakse võlakirjadesse, rahaturuinstrumentidesse, hoiustesse, teiste investeerimisfondide osakutesse või aktsiatesse, kinnisasjadesse, tuletisinstrumentidesse, väärtpaberitesse, mille alusvaraks on väärismetall või toore või mille hind sõltub väärismetallist või toormest ja muusse varasse. Fond eelistab vara investeerimisel rahavoogu pakkuvaid varasid ja võimalusel kohalikku turgu, tehes muuhulgas vähemlikviidseid erakapitali- ja kinnisvarainvesteeringuid. Fondi vara võib investeerida kuni 50% ulatuses börsil mittekaubeldavatesse väärtpaberitesse ning kuni 50% ulatuses kinnistesse investeerimisfondidesse. Fond võib anda ka laenu.

LHV Pensionifond M fondivalitsejaks on AS LHV Varahaldus, asukohaga Tartu mnt. 2, Tallinn.

Koostatud raamatupidamise aastaaruanne kajastab Fondi majandustegevust perioodil 01.01.2022 kuni 31.12.2022. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Lisa 2 Kokkuvõtte olulistest arvestuspõhimõtetest

2.1 Aruande koostamise alused

LHV Pensionifond M raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavuses Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standarditega nagu need on vastu võetud Euroopa Liidus (IFRS EL) arvestades kohalikus seadusandluses sätestatud investeerimisfondide finantsaruandluse põhimõtete erisusi. Investeerimisfondide finantsaruandluse põhimõtted on sätestatud investeerimisfondide seaduses, raamatupidamise seaduses ning Rahandusministri määruses nr 8 „Nõuded avalikustamisele kuuluvate fondi aruannetele“ 18. jaanuarist 2017. Aruande koostamisel on arvesse võetud Investeerimisfondide seaduse § 54 lõike 11 alusel kehtestatud fondi vara puhasväärtuse määramise korda ning eelpool mainitud määruses toodud muid erisusi.

Uued finantsaruandluse standardid, tõlgendused ja nende muudatused

Iga-aastased IFRSi edasiarendused 2018–2020 (kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algasid 1. jaanuaril 2022 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine). EL ei ole muudatusi veel heaks kiitnud.

IFRS-i edasiarendused (2018–2020) sisaldavad standardites tehtud muudatusi:

- IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ muudatustega selgitatakse, et hinnates, kas võlainstrumentide vahetamine olemasoleva laenuvõtja ja laenuandja vahel toimub oluliselt erinevatel tingimustel, sisaldavad koos rahavoogude diskonteeritud nüüdsväärtusega kaasatavad tasud ainult uute tingimuste sõlmimiseks laenuvõtja ja laenuandja vahel makstud või saadud tasusid (sisaldades ka laenuvõtja või laenuandja poolt teise osapoolle nimel makstud või saadud tasusid).

Fondi hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel Fondi raamatupidamise aastaaruandele olulist mõju.

Välja on antud uusi või muudetud standardeid ja tõlgendusi, mis muutuvad Fondile kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2023 või hilisematel perioodidel ja mida Fond ei ole rakendanud ennetähtaegselt:

„Finantsaruannete esitamine“ – IAS 1 muudatused (kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem; rakendatakse tagasiulatuvalt. Lubatud on varasem rakendamine). EL ei ole muudatusi veel heaks kiitnud. Muudatustega selgitatakse, et kohustiste liigitamine lühi- või pikaajaliseks põhineb üksnes ettevõtte õigusel arveldamist aruandeperioodi lõpus edasi lükata. Ettevõtte õigus lükata arveldamist edasi vähemalt 12 kuud alates aruandekuupäevast ei pea olema tingimusteta, kuid sellel peab olema sisu. Klassifitseerimist ei mõjuta juhtkonna kavatsused ega ootused selle kohta, kas ja millal ettevõtte oma õigust kasutab. Muudatustega selgitatakse ka olukordi, mida peetakse kohustise tasumiseks.

Fondi hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel Fondi raamatupidamise aastaaruandele olulist mõju.

Standardi IAS 8 „Arvestusmeetodid, arvestushinnangute muutused ja vead“ muudatused (Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine.)

Muudatustega võetakse kasutusele mõiste „arvestushinnangud“ uus määratlus: selgitatakse, et need on raamatupidamise aruandes esitatud rahalised summad, mille mõõtmisega kaasneb määramatus. Muudatustega selgitatakse ka arvestuspõhimõtete ja arvestushinnangute vahelist seost: täpsustatakse, et ettevõtte annab arvestushinnangu selleks, et saavutada arvestuspõhimõttega kehtestatud eesmärki.

Fondi hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel Fondi raamatupidamise aruandele olulist mõju.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju Fondile.

2.2 Juhtkonnapoolsed otsused ja hinnangud

Aruannete koostamine kooskõlas IFRS EL'iga eeldab fondivalitseja juhtkonnalt otsuste, eelduste tegemist ja hinnangute andmist, mis mõjutavad arvestuspõhimõtete rakendamist ning varade, kohustiste, tulude ja kulude kajastamist. Kuigi hinnangute aluseks on nii juhtkonna parim teadmine kui faktid, võivad tegelikud tulemused hinnangutest erineda. Hinnanguid ja nende aluseks olevaid eeldusi vaadatakse üle järjepidevalt ning hinnangute muudatusi kajastatakse muudatuste tegemise aastal ning kõikidel järgnevatel aastatel, mida hinnangu muudatus mõjutab.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade (nõudmiseni ja lühiajalised hoiused krediidiasutustes ning võlakirjad, mis ei oma turuosaliste hinnanoteeringut) osas on fondivalitseja juhtkond hinnanud 31.12.2022 seisuga oodatava krediidikahju suurus. Täpsem info on toodud lisas 2.7 ja 3.3.

2.3 Välisvaluutapõhised tehingud

Arvestus- ja esitusvaluuta

Fondi raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes (esitusvaluuta). Fondi arvestusvaluuta on samuti euro.

Tehingud ja saldod välisvaluutas

Välisvaluutas toimuvad väärtpaperitehingud hinnatakse eurodesse tehingupäeva viimase teadaoleva Euroopa Keskpanga kursiga. Välisvaluutat ning välisvaluutas fikseeritud varasid ja kohustisi hinnatakse eurodesse, võttes aluseks hindamispäeva viimase teadaoleva Euroopa Keskpanga kursi. Välisvaluutas denomineeritud varade ümberhindamisest eurodesse tekkivad kasumid/kahjumid kajastatakse tulude ja kulude aruandes „Neto kasum/kahjum valuutakursi muutustest“.

2.4 Finantsvarade- ja kohustiste klassifikatsioon

Fond klassifitseerib finantsvarad ja finantskohustised järgnevatesse kategooriatesse:

- finantsvarad õiglasel väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande - varaklassi soetamisel määratletud õiglasel väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande – aktsiad, investeerimisfondide osakud, väärtpaperibörsil kaubeldavad võlakirjad, positiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumentid;
- finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses - raha ja raha ekvivalendid, tähtajalised hoiused, turuosaliste hinnanoteeringut mitteomavad võlakirjad, antud laenud, tehingupäevaga kajastatud tehingutest saadaolevad summad, intressi- ja dividendinõuded;
- finantskohustised õiglasel väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande – negatiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumentid;
- finantskohustised korrigeeritud soetusmaksumuses - tehingupäevaga kajastatud tehingutelt maksta olevad summad, kohustised fondivalitseja ja depoopanga ees.

Arvele võtmine ja kajastamise lõpetamine

Fond võtab finantsvara või -kohustise arvele siis, kui Fondist saab instrumendi lepinguline osapool. Tavapärastel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste või müüke kajastatakse tehingupäeval, ehk päeval, mil Fond on võtnud kohustise kas vara osta või müüa.

Fond kajastab arvele võtmisel finantsvara või -kohustist selle õiglases väärtuses, millele on lisatud või millest on maha arvatud finantsvara või -kohustise puhul, mida ei kajastata õiglases väärtuses muutustega läbi tulude ja kulude aruande, tehingukulutused, mis on otseselt seotud finantsvara omandamise või finantskohustise emiteerimisega. Õiglases väärtuses muutustega läbi tulude ja kulude aruande kajastavate finantsvarade ja -kohustiste tehingutasud kajastatakse kuluna tulude ja kulude aruandes.

Finantsvarade kajastamine lõpetatakse kui õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõppevad või antakse üle ja kui Fond annab üle sisuliselt kõik riskid ja hüved. Finantskohustis (või finantskohustise osa) eemaldatakse finantsseisundi aruandest siis ja ainult siis, kui see on kustutatud (s.o kui lepingus määratletud kohustis on täidetud, tühistatud või aegunud).

Edasine kajastamine

Finantsvarad: võlainstrumentid

Võlainstrumentide edasine kajastamine sõltub Fondi ärimudelilist finantsvarade haldamisel ning finantsvara rahavoogude lepingulistest tingimustest.

Õiglases väärtuses muutustega läbi tulude ja kulude aruande: Varad, mis ei vasta soetusmaksumuse või õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumi kriteeriumile, kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi tulude ja kulude aruande. Kasum või kahjum võlainstrumentidelt muutustega läbi tulude ja kulude aruande kajastatakse vastava perioodi, mil õiglase väärtuse muutus on toimunud, tulude ja kulude aruandes real „Neto kasum/kahjum finantsvaradelt õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande“. Sellised õiglase väärtuse kasumid ja kahjumid sisaldavad ka vastavatelt instrumentidelt teenitud lepingulisi intresse.

Korrigeeritud soetusmaksumus: Varad, mida hoitakse lepinguliste rahavoogude kogumiseks ning mille rahavood on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Nendest varadest saadav intressitulu kajastatakse finantstuludes sisemise intressimäära meetodil. Kajastamise lõpetamisel kajastatakse saadud kasum või kahjum tulude ja kulude aruandes muudes tuludes/kuludes. Valuutakursi kasumid ja kahjumid ning krediidikahjumid kajastatakse tulude ja kulude aruandes eraldi ridadel.

Omakapitaliinstrumentid

Fond kajastab omakapitaliinstrumentid õiglases väärtuses. Õiglases väärtuses muutustega läbi tulude ja kulude aruande kajastatud omakapitaliinstrumentidest saadud kasum või kahjum kajastatakse tulude ja kulude aruandes real „Neto kasum/kahjum finantsvaradelt õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande“.

Tuletisinstrumentid

Tuletisinstrumentid (valuutaforvardid) võetakse arvele õiglases väärtuses arvestamata tehingukuludid tehingupäeval, edasine kajastamine toimub nende õiglases väärtuses. Juhul kui tuletisväärtpaberid on noteeritud aktiivsel turul, kasutatakse õiglase väärtusena turuväärtust. Vastasel juhul kasutatakse õiglase väärtuse leidmiseks hindamismeetodeid.

Need tehingud kajastatakse finantsseisundi aruandes varana, kui nende turuväärtus on positiivne (tulevikus ostetav valuuta) ning kohustisena, kui turuväärtus on negatiivne (tulevikus müüdav valuuta). Finantsseisundi aruandes varade ja kohustiste õiglasi väärtusi tuletisinstrumentidel ei saldeerita. Tuletisinstrumentide arvestusel ei kasutata riskimaandamisarvestuse eireegleid (*hedging*).

Valuutaforvardite realiseerunud kasum ja realiseerimata tulu/kulu tuletisinstrumentide ümberhindlusest kajastatakse tulude ja kulude aruandes periooditulu ning -kuluna real „Neto kasum/kahjum õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kajastatud finantsvaradest ja -kohustistest“.

2.5 Õiglase väärtuse hindamine

Õiglase väärtuse all mõeldakse väärtust, millega Fondi vara on võimalik müüa tehingust huvitatud ja Fondist sõltumatule osapooltele hindamispäeva seisuga. Väärtpaberibörsil kaubeldavate finantsvarade ja -kohustiste (näiteks aktsiad, fondid, võlakirjad, tuletisinstrumendid) puhul põhineb õiglase väärtuse määramine börsipäeva sulgemishinnal (closing price). Fond kajastab kõiki investeeringuid väärtuspaberitesse õiglase väärtuse muutusega läbi tulude ja kulude aruande, välja arvatud need investeeringud, mille õiglase väärtust ei ole võimalik leida. IFRS 13 „Õiglase väärtuse määramine“ kohaselt börsil kaubeldavate finantsvarade ja -kohustiste õiglase väärtusena kasutatakse börsi sulgemishinda, kui see jääb ostu- ja müüginoteeringu vahele. Kui sulgemishind ei jää antud vahemikku, määrab fondivalitseja õiglase väärtusena hinna ostu- ja müügihinna vahel, mis kõige täpsemalt väljendaks konkreetse väärtuspaberi õiglase väärtust.

Fondi varade väärtuse määramise aluseks on AS-i LHV Varahaldus juhatuse poolt kinnitatud „LHV Varahalduse investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise eeskiri“, millega määratakse reguleeritud turgudel kaubeldavate, reguleeritud turul mittekaubeldavate ja muude Fondi finantsvarade ja -kohustiste määramise põhimõtted.

Börsil kaubeldava investeerimisfondi aktsia või osaku väärtus määratakse samamoodi nagu börsil kaubeldava aktsia väärtus. Börsil mittekaubeldava lepingulise fondi osaku väärtus määratakse viimase teadaoleva tagasivõtmishinna alusel või kui hind ei ole kättesaadav, siis fondi puhasväärtuse põhjal. Börsil kaubeldava võlaväärtpaberi väärtus määratakse vastavalt reguleeritud turu viimasele teadaolevale ostunoteeringule (*last bid-price*).

Kui instrumentide õiglase väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata, võidakse neid kajastada soetusmaksumuses või määrab õiglase väärtuse fondivalitseja juhatus kasutades hindamismeetodeid. Fondivalitseja kasutab omapoolse õiglase väärtuse määramisel erinevaid hindamismeetodeid, mis hõlmavad sõltumatute osapoolte vahel hiljuti toimunud turutehinguid, viiteid teistele, ligikaudselt samasugustele instrumentidele, diskonteeritud rahavoo analüüsi ja optioonide hindamise mudeleid ja muid hindamismeetodeid tuginedes võimalikult palju turuinfole ja võimalikult vähe firmapõhistele sisenditele.

2.6 Tasaarveldamine

Finantsvarasid ja -kohustisi tasaarveldatakse ja näidatakse finantsseisundi aruandes netosummas ainult juhul, kui Fondil on selleks juriidiline õigus ning kavatsus need varad ja kohustised tasaarveldada või realiseerida samaaegselt. Fond ei ole aruande- ega võrreldaval perioodil varade ja kohustiste tasaarveldamist rakendanud.

2.7 Finantsvarade väärtuse langus

Kui Fondil on finantsvarasid, mida ei kajastata nende õiglase väärtuse muutusega läbi tulude ja kulude aruandes, vaid amortiseeritud soetusmaksumuses, siis hinnatakse igal aruande kuupäeval, kas esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et varade väärtus võib tegelikkuses olla vähenenud võrreldes nende varade bilansilise väärtusega. Finantsvara väärtuse langemisele võivad viidata:

- väärtuspaberi emitendi finantsraskused, viited emitendi võimalikule pankrotile
- väärtuspaberi intressi- või põhiosamaksete maksmata jätmine või hilinenud maksmine
- finantsvara aktiivse turu kadumine
- teised olulised sündmused, mis võivad viidata varade väärtuse langusele.

Allahindluse nõuded põhinevad oodatava krediidikahjumi (ECL) mudelil. Oodatav krediidikahjum vähendab vara bilansilist väärtust, kahjumi kajastatakse tulude ja kulude aruandes. Krediidiriski ja ECL hindamine bilansipäeval on erapooletu ja tõenäosustega kaalutud ning sisaldab kogu saadaolevat informatsiooni, mis on asjakohane hinnangu andmiseks – sh informatsiooni toimunud sündmustest, praegustest tingimustest ning mõistlikke prognoose tulevikusündmustest ja majandustingimustest. ECL arvutuste hindamisel kasutatakse nii mudeleid kui ekspert-hinnanguid.

Vastavalt IFRS 9 tugineb oodatav krediidikahju leidmine kolmele allahindlusfaasile.

- Toimivad varad (faas 1) – puuduvad märkimisväärsed krediitkvaliteedi halvenemise tunnused. Kajastatakse kahjum, mis eeldatavasti võiks tekkida järgneva 12 kuu jooksul (12 kuu ECL).
- Alatoimivad varad (faas 2) – krediidirisk on arvele võtmisest alates oluliselt suurenenud. Kajastatakse kahjum, mis eeldatavasti võiks tekkida kogu tema eluea jooksul (eluea ECL).
- Mittetoimivad varad (faas 3) – maksejõuetus. Kajastatakse (täiendav) kahjum, mis eeldatavasti võiks tekkida kogu eluea jooksul.

ECL arvutatakse funktsioonina makseviituse tõenäosusest (PD), kahjumäärast antud makseviituse vm kahjujuhtumi tekkimise korral (LGD) ning suurusest antud hetkel (EAD).

2.8 Intressid

Intressitulud ja -kulud kajastatakse tulude ja kulude aruandes, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Sisemine intressimäär on määr, mis diskonteerib eeldatava rahavoo täpselt läbi finantsinstrumendi eeldatava eluea finantsvara bilansilise väärtuseni. Efektiiivse intressimäära arvutamisel hindab Fond rahavooge, arvestades finantsinstrumendi kõiki lepingulisi tingimusi, kuid ei arvesta tulevasi krediitkahjumeid. Intressitulu finantsvaradelt, mis on klassifitseeritud õiglaselt väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande, kajastatakse eraldi real „Intressitulu“.

2.9 Dividendid

Dividendid võetakse arvele esimesel päeval, mil aktsia kaupleb ilma dividendita (ex-dividends date), arvestades välja kuulutatud dividendimäära, Fondi poolt omatavate aktsiate arvu aktsionäride nimekirja fikseerimise päeval ning rakendatavat maksumäära. Dividendinõue eemaldatakse aktiveeritud vastava rahasumma laekumisel Fondi. Enammakstud maksud dividendidelt jäetakse aktiveeritud üles, kuni summad laekuvad Fondi. Dividenditulu finantsvaradelt, mis on klassifitseeritud õiglaselt väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande, kajastatakse eraldi real „Dividenditulu“.

2.10 Viitlaekumised

Viitlaekumiste all kajastatakse üldiselt dividendinõuded (vt arvestuspõhimõtte "Dividendid"), tekkepõhiselt arvestatud, kuid laekumata tulud, sh intressid ja intressi iseloomuga nõuded ning müügitehingud, mille väärtuspäev on hiljem kui bilansipäev.

2.11 Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalendid all kajastatakse nõudmiseni hoiuste saldod pangakontodel, üleõhoiuste saldod ning kuni 3-kuulisi tähtajalisi hoiuseid.

Üleõhoiustelt laekunud intressid kajastatakse tulude ja kulude aruandes real „Intressitulu“.

2.12 Tähtajalised hoiused

Tähtajaliste hoiuste all kajastatakse krediitdiasutustes hoitavaid hoiuseid. Vastavalt investeerimisfondide seadusele võib avatud avalik Fond investeerida krediitdiasutuste hoiustesse tähtajaga kuni 12 kuud. Tähtajalistelt hoiustelt arvestatud kuid hindamispäevaks laekumata intressid kajastatakse finantsseisundi aruandes real „Tähtajalised hoiused“ ning tulude ja kulude aruandes real „Intressitulu“.

2.13 Investeerimisfondi puhasväärtuse arvutamine

Fondi vara puhasväärtus määratakse kindlaks lähtudes investeerimisfondide seadusest, Rahandusministri kehtestatud Investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise korraldusest, AS-i LHV Varahaldus (fondivalitseja) avaldatud ja sisemistest protseduureeglitest ning Fondi tingimustest.

Fondi vara puhasväärtuse (NAV) määramiseks arvutatakse välja Fondi koguvarade turuväärtus ning lahutatakse sellest Fondi kohustised. Osaku puhasväärtus saadakse kogupuhasväärtuse jagamisel ringluses olevate osakute arvuga.

2.14 Valitsemistasu

Valitsemistasu on fondivalitsejale makstav tasu Fondi valitsemise eest. Valitsemistasu määr oli kuni 01.09.2019 1,6% aastas Fondi varade turuväärtusest ning alates 02.09.2019 1,2% Fondi varade turuväärtusest. Valitsemistasu määra vähendatakse vastavalt õigusaktides sätestatule. Vähendamise ulatus sõltub fondivalitseja valitsetavate kõigi kohustuslike pensionifondide vara väärtuse summast. Valitsemistasu vähendamise alampiirmäär on maksimaalselt 0,4%. Valitsemistasude määrasid vähendatakse iga kalendriaasta 1. veebruarist alates, kusjuures valitsemistasu määra vähendav kordaja leitakse kord kalendriaastas kohustuslike pensionifondide 1. jaanuarile järgneva teise tööpäeva vara väärtuse seisuga ja määratakse täpsusega vähemalt kaks kohta pärast koma. Kohaldatav valitsemistasu määr on toodud fondivalitseja veebilehel.

Kohaldatav valitsemistasu oli perioodil 01.02.2020 kuni 31.01.2021 0,60%, perioodil 01.02.2021 kuni 31.01.2022 0,576% ning alates 01.02.2022 kuni käesoleva ajani on kohaldatav valitsemistasu määr 0,624%.

Valitsemistasu arvestatakse Fondi varade turuväärtusest maha igapäevaselt ning makstakse välja hiljemalt aruandekuule järgneva kuu viimasel pangapäeval.

2.15 Edukustasu

Fondivalitsejal tekib õigus edukustasule, kui fondi osaku puhasväärtuse kumulatiivne kasv ületab sotsiaalmaksu pensionikindlustuse osa laekumise kumulatiivset kasvu alates 31. augustist 2019. a. Edukustasu arvestusperiood on kalendriaasta. Edukustasu võetakse arvesse fondi osaku 1. jaanuarile järgneva esimese tööpäeva puhasväärtuse kindlaksmääramisel. Fondide arvelt makstakse fondivalitsejale edukustasu 20% võrdlusindeksi tootlust ületavalt osalt ning kuni 2% fondi vara väärtusest.

Edukustasu arvutamiseks koostab fondivalitseja fondi osaku puhasväärtuse muutuse indeksi (edaspidi puhasväärtuse indeks) ja sotsiaalmaksu pensionikindlustuse osa laekumise muutuse indeksi (edaspidi võrdlusindeks), võrdsustades nende indeksite väärtuste alguspunktid 2019. aasta 31. augustiga. Võrdlusindeksi koostab fondivalitseja AS-i Pensionikeskus poolt avaldatud andmete põhjal.

Kui edukustasu arvestusperioodi alguskuupäeva puhasväärtuse indeksi väärtus on väiksem kui selle pensionifondi viimase kümne aasta 31. detsembri suurim puhasväärtuse indeksi väärtus, millelt on edukustasu makstud, võetakse edukustasu arvestamisel alguskuupäeva puhasväärtuse indeksi väärtuseks viimane.

Kui puhasväärtuse indeksi väärtuse suhtelise muutuse ja võrdlusindeksi väärtuse suhtelise muutuse positiivsest vahest arvatud edukustasu on suurem kui 2% fondi vara väärtusest arvab fondivalitseja fondi järgmiste perioodide edukustasu arvutamisel puhasväärtuse indeksi vastavast väärtusest maha selle osa, millelt edukustasu piirmäära rakendumise tõttu ei makstud.

Kui edukustasu arvestusperioodi alguskuupäeval on puhasväärtuse indeksi väärtus väiksem võrdlusindeksi väärtusest, arvutatakse edukustasu suurus puhasväärtuse indeksi lõpukuupäeva väärtuse ja võrdlusindeksi alguskuupäeva väärtuse suhtelise muutuse ja võrdlusindeksi väärtuse suhtelise muutuse positiivsest vahest.

2.16 Tehingutasud

Tulude ja -kulude aruandes on real „Tehingutasud“ all tekkepõhiselt kajastatud Fondi arvel tehtavate tehingutega vahetult seotud ülekandekulud ja teenustasud.

2.17 Osakute märkimine

Osakute märkimine toimub vastavalt Fondi emissiooniprospetsis kirjeldatud tingimustele.

Alates 01. juulist 2020 kuni 31. augustini 2021 on teise sambasse sotsiaalmaksu arvelt tehtavad 4% sissemaksed peatatud. 2020. aasta oktoobrikuu jooksul sai esitada sissemaksete ajutise katkestamise avaldust, millega peatatakse ka oma palgalt 2% kogumispensioni makse tegemised vastaval perioodil. Nendele, kes jätkavad oma 2% makseid ajal, mil sotsiaalmaksu arvelt 4% teise sambasse ei maksta, see 4% hiljem kompenseeritakse. Aastate 2023–2024 jooksul tehakse nendele inimestele teise sambasse riigi poolt täiendavad kanded. Kompenseeritava summa suurus sõltub sellest, kui palju sissemaksete ajutise katkestamise ajal inimene teise sambasse sissemakseid tegi: igaühele makstakse tema teise sambasse kaks korda nii palju, kui ta nimetatud ajavahemikul ise sisse maksis pluss saamatajäänud tootlus

keskmise pensionifondi tootluse ehk EPI indeksi järgi arvutatuna. Alates 01.09.2021 on taas II samba pensionimaksed isikutel 2% ja riigil 4%.

2.18 Osakute vahetamised, väljamaksed osakuomanikele, märkimis- ja tagasivõtmistasu

Osakuomanikul on õigus vahetada Osakud teise kohustusliku pensionifondi osakute vastu, kui vahetamine ei ole õigusaktide alusel keelatud. Pensionifondi vahetamisel Osakuomanikule väljamakseid ei tehta. Osakute vahetamisel makstakse Osakuomaniku arvel tagasivõtmistasu.

Väljamaksed pensionifondist toimuvad vastavalt kogumispensionide seaduse 2. peatüki 8. jaos sätestatule. Osakuomanikul tekib õigus kohustusliku kogumispensioni väljamaksetele vanaduspensioniiikka jõudmisest arvates. Sõltuvalt kogutud osakute väärtusest on osakuomanikul õigus sõlmida kogumispensioni saamiseks kindlustusandjaga pensionileping, leppida pensionifondivalitsejaga kokku fondipension või taotleda ühekordset väljamakset pensionifondist.

Alates 01.01.2021 on võimalik peatada sissemaksed kogumispensioni teise sambasse või teisest sambast üldse täielikult väljuda. Mõlemal juhul on tagajärjeks II sambast vähemalt järgmised 10 aastat eemale jäämine. Kui esitatud II sambast väljumisavaldust on võimalik tühistada käimasoleval avalduste esitamise neljakuulisel perioodil (detsember-märts; aprill-juuli; august-november) ja ka väljumisavalduse esitamisele järgneval neljakuulisel perioodil, siis maksete peatamise avaldust saab tühistada vaid käimasoleval neljakuulisel avalduste esitamise perioodil. II sambast väljumisel tehakse väljamakseid 3x aastas – detsembrist märtsini väljumisavalduse esitanutele septembri esimesel tööpäeval, aprillist juulini väljumisavalduse esitanutele jaanuari esimesel tööpäeval ja augustist novembrini väljumisavalduse esitanutele mai esimesel tööpäeval. Pensionärid ja eelpensionärid saavad II sambast väljumisel raha kätte soodsama maksumääraga juba järgmise kuu keskpaigas.

Aastast 2010 ei võta fondivalitseja osakute väljalaskmisel väljalasketasu. Osakute tagasivõtmistasu piirmäär oli kuni 31.01.2017 1% osaku puhaväärtusest, kuid alates 01.02.2017 osaku tagasivõtmistasu ei võeta.

2.19 Bilansipäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansipäeva ja raamatupidamise aastaaruande koostamise päeva vahel, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud asjaoludega (täpsem informatsioon lisas 9).

Lisa 3 Finantsriskide juhtimine

Fond investeerib oma vara vastavalt Fondi investeerimiseesmärkidele erinevatesse väärtpaperitesse, tuletisinstrumentidesse ja hoiustesse.

Fondi investeerimisega kaasnevad mitmesugused riskid, mis võivad mõjutada investeringu tootlust. Fondi minevikutootlus ei tähenda lubadust Fondi järgmiste perioodide tulude kohta. Fondi investeerimispoliitikast tulenevalt võib osaku puhaväärtus kõikuda. Fond võib teenida nii kasumit kui ka kahjumit. Investor peaks arvestama sellega, et tulevikus ei pruugi ta Fondist tagasi saada kogu sinna investeeritud summat. Mida lühem on investori investeringu kestus Fondis, seda tõenäolisem on kaotuse võimalus.

Fondijuht investeerib Fondi vara vastavalt Fondi investeerimiseesmärkidele, arvestades seejuures Investeerimisfondide seaduse ning Fondi tingimuste ja prospektiga seatud investeerimispiiranguid. Investeerimispiirangutest kinnipidamist jälgitakse igapäevaselt, nende ületamise korral võtab fondijuht kasutusele meetmed nende likvideerimiseks.

Fondi investeerimispoliitikast tulenevalt on Fond avatud eelkõige järgmistele riskidele:

- **tururisk**
- **krediidirisk**
- **likviidsusrisk**
- **kapitalirisk**

3.1 Tururisk

Tururisk väljendab potentsiaalset kahju, mis võib tekkida finantsinstrumentide tulevaste rahavoogude õiglase väärtuse muutusest tulenevalt muutustest intressimäärades, valuutakurssides ja aktsiahindades.

Tururiski vähendamiseks hajutatakse investeeringuid erinevate emitentide, riikide ja piirkondade vahel ning võidakse kasutada tuletisinstrumente.

Väärtpaberiturgudel toimuvat jälgitakse igapäevaselt. Turusituatsiooni muutumisel võidakse vajadusel investeeringutes teha muudatusi, näiteks vähendada või suurendada aktsiaosakaalu Fondi koguinvesteeringutes.

Fondi investeeringud aruandepäeva seisuga on toodud Investeeringute aruandes.

Intressimäär risk

Intressimäär risk tuleneb võimalusest, et muutused intressimäärades mõjutavad tuleviku rahavoogusid või finantsinstrumendi õiglast väärtust. Suurem osa intressiriskist tuleneb investeeringutest võlainstrumentidesse.

Tabelis esitatud tundlikkuse analüüs näitab põhjendatud võimalike intressimäärade muutuste mõju Fondi kasumlikkusele tulenevalt kahest aspektist:

- aruandeperioodi lõpu seisuga hoitavate ujuva intressimääraga finantsinstrumentide (võlakirjad) neto intressitulu aastane muutus;
- aruandeperioodi lõpu seisuga hoitavate fikseeritud intressimääraga finantsinstrumentide (raha ja raha ekvivalendid, tähtajalised hoiused ja võlakirjad) õiglase väärtuse aastane muutus.

Intressimäärade muutuse mõju tulude ja kulude aruandele	Muutus baaspunktides	Intressitulu muutus (EUR)	Õiglase väärtuse muutus (EUR)
31.12.2022			
EUR	+/- 20	+/- 70 948	+/- 5 573
USD	+/- 20	+/- 1	
31.12.2021			
EUR	+/- 20	+/- 83 213	+/- 7 004
USD	+/- 20	+/- 859	

Järgnev tabel analüüsib Fondi avatust intressiriskile. Fondi intressiteenivad varad on kajastatud põhisummades ja kategoriseeritud järgmise intressi ümberhindamise järgi. Fondil puudusid 2022. ja 2021. aastal intressikandvad kohustised. Summad tabelis on esitatud eurodes.

31.12.2022	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku põhi- summades	Turumuutuste mõju ja kogunenud intress		Kokku
						Allahind- lused		
Varad								
Raha ja raha ekvivalendid ning tähtajalised hoiused	7 262 272	0	0	0	7 262 272	0	0	7 262 272
Võlakirjad õiglasel väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande	14 638 000	3 714 000	8 423 000	8 845 000	35 620 000	-1 689 709	0	33 930 291
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	0	1 800 495	10 337 000	4 000 000	16 137 495	75 714	-11 715	16 138 445
Antud laenuid	0	0	2 827 513	0	2 827 513	5 868	-28 635	2 804 746
Kokku	21 900 272	5 514 495	21 587 513	12 845 000	61 847 281	-1 608 128	-103 399 60	135 754

31.12.2021	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Turumuutuste mõju ja			Kokku
					Kokku põhi-summades	kogunenud intress	Allahindlused	
Varad								
Raha ja raha ekvivalendid ning tähtajalised hoiused	6 851 036	0	0	0	6 851 036	0	0	6 851 036
Võlakirjad õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande	6 089 000	17 924 000	10 570 000	5 164 000	39 747 000	989 281	0	40 736 281
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	0	1 994 395	1 976 000	10 633 000	14 603 395	33 572	-59 192	14 577 775
Antud laenud	0	0	2 701 794	0	2 701 794	32 664	-26 632	2 707 826
Kokku	12 940 036	19 918 395	15 247 794	15 797 000	63 903 225	1 055 517	-85 824	64 872 918

Valuutarisk

Valuutarisk on risk, et finantsinstrumendi väärtus muutub tulenevalt muutustest valuutakurssides. Fond kasutab valuutariski maandamiseks tuletisinstrumente. Avatud valuutaposisiooni jälgib fondijuht igapäevaselt. Vastavalt Fondi tingimustele võib Fond hoida avatud valuutaposisiooni maksimaalselt 50% Fondi vara väärtusest. Erinevates valuutades denomineeritud varad ja kohustised on tabeli veergudes toodud eurodes vastavalt bilansipäeval kehtinud Euroopa Keskpanga vahetuskursile. Fondil on finantskohustised ainult eurodes.

Avatud valuutaposisioonide kontsentreerumine

31.12.2022	EUR	USD	CHF	RUB	Muu	Kokku
Valuutariski kandvad varad						
Raha ja raha ekvivalendid	6 721 490	259 384	0	0	16 567	6 997 441
Tähtajalised hoiused	264 831	0	0	0	0	264 831
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande:						
Võlakirjad	33 930 291	0	0	0	0	33 930 291
Aktsiad	5 321 228	2 615 428	0	0	837 419	8 774 075
Fondiosakud	25 784 193	1 235 681	4 435 016	0	0	31 454 890
Tuletisinstrumentid	2 581 747	0	0	0	0	2 581 747
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	16 138 445	0	0	0	0	16 138 445
Antud laenud	2 804 746					2 804 746
Viitlaekumised	36 037	0	0	0	0	36 037
Valuutariski kandvad varad kokku	93 583 008	4 110 493	4 435 016	0	853 986	102 982 503

Valuutariski kandvad kohustised

Finantskohustised õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande:

Tuletisinstrumentid	0	-2 467 787	0	0	0	-2 467 787
Muud kohustised	-53 078	0	0	0	0	-53 078
Valuutariski kandvad kohustised kokku	-53 078	-2 467 787	0	0	0	-2 520 865

Avatud valuutaposisioon	93 529 930	1 642 706	4 435 016	0	853 986	100 461 638
--------------------------------	-------------------	------------------	------------------	----------	----------------	--------------------

31.12.2021	EUR	USD	CHF	RUB	Muu	Kokku
Valuutariski kandvad varad						
Raha ja raha ekvivalendid	6 452 106	120 595	53	12 878	45 404	6 631 036
Tähtajalised hoiused	220 000	0	0	0	0	220 000
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande:						
Võlakirjad	40 736 281	0	0	0	0	40 736 281
Aktsiad	6 646 747	2 800 611	0	70 135	1 408 201	10 925 694
Fondiosakud	27 497 725	529 755	4 340 781	0	0	32 368 261
Tuletisinstrumentid	2 200 000	0	0	0	0	2 200 000
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	14 577 775	0	0	0	0	14 577 775
Antud laenud	2 707 826	0	0	0	0	2 707 826
Viitlaekumised	5 592	0	0	0	0	5 592
Valuutariski kandvad varad kokku	101 044 052	3 450 961	4 340 834	83 013	1 453 605	110 372 465

Valuutariski kandvad kohustised

Finantskohustised õiglasest väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande:

Tuletisinstrumentid	0	-2 305 971	0	0	0	-2 305 971
Muud kohustised	-52 232	0	0	0	0	-52 232
Valuutariski kandvad kohustised kokku	-52 232	0	0	0	0	-52 232

Avatud valuutaposisioon	100 991 820	1 144 990	4 340 834	83 013	1 453 605	108 014 262
--------------------------------	--------------------	------------------	------------------	---------------	------------------	--------------------

Tuletisinstrumentid on toodud lepingulistest summades bilansiväliste varade ja bilansiväliste kohustistena. Tuletisinstrumentide õiglaseks väärtuseks on bilansiväliste varade ja bilansiväliste kohustiste vahe.

Järgnev tundlikkuse analüüs esitab põhjendatud võimalike muutuste mõju tulude ja kulude aruandele valuutades, milles Fondil on olulised finantsvarad aruandeperioodi lõpu seisuga. Tabelis esitatud summad on eurodes.

Mõju tulude ja kulude aruandele	Kursimuutus	Valuutakurss		Valuutakurss	
		31.12.2022	2022	31.12.2021	2021
USD kurss	+/- 10%	1.0666	+/- 164 271	1.1326	+/- 114 499
GBP kurss	+/- 10%	0.88693	+/- 37 523	0.84028	+/- 66 768
CHF kurss	+/- 10%	0.9847	+/- 443 502	1.0331	+/- 434 083

Aktsiahinna risk

Aktsiahinna risk väljendab potentsiaalset kahju, mis tekib ebasoodsatest muutustest aktsiate või nendega seotud tuletisinstrumentide õiglasest väärtuses tulenevalt muutustest aktsiaindeksites või üksikute aktsiate hindadest. Fond maandab riski investeerides erinevatele turgudele ja limiteerides maksimaalseid positsioone emitentide kaupa.

Fond järgib aktsiahinna riski juhtimisel nii õigusaktides, Fondi tingimustes ja prospektis välja toodud piiranguid. Järgitavateks piiranguteks on:

- ühe emitendi emiteeritud väärtpaperitesse maksimaalne investering 15% Fondi vara väärtusest, seejuures ei tohi üle 5% suurusel positsioonid ületada 40% Fondi vara väärtusest.;
- ühe konsolideerimisgrupi poolt välja antud väärtpaperite maksimaalne osakaal 20% Fondi vara väärtusest;
- aktsiate ja aktsiafondide maksimaalne osakaal 100% Fondi vara väärtusest, sh aktsiate maksimaalne osakaal 75% Fondi vara väärtusest.

Fondi vara investeeritakse aktiivselt ning fondi varade jaotus ei ole seotud kindla võrdlusindeksiga. Fondijuht saab otsustada, millistesse piirkondadesse, majandusharudesse, varaklassidesse ning emitentidesse ta tahab investeerida ehk milles ta näeb kasvupotentsiaali.

3.2 Likviidsusriisk

Likviidsusriisk on võimalus, et turu madala likviidsuse tõttu ei ole Fond võimeline ostma või müüma väärtpabereid soovitud hinnatasemel ning seetõttu ei ole võimalik järgida Fondi investeerimispoliitikat ja/või ei saa rahuldada kõiki osakute lunastusnõudeid õigel ajal, seda eriti olukorras, kus mitmeid suuri lunastusordereid on kogunenud samaaegselt.

Likviidsusriisk võib samuti suureneeda tururiski ja krediidiriski suurenemisega raskes turuolukorras, näiteks majanduslanguse korral.

Likviidsusriiki juhtimiseks fondivalitseja:

- Jälgib fondi lühi- ning pikaajalist likviidsusvajadust, sh osakuomanike prognoositavat fondist väljumist läbi osakute vahetamise või ll sambast väljumise avalduse;
- On kehtestanud lisaks õigusaktidest ning fondi dokumentidest tulenevatele investeerimispiirangutele (fondi varast võib investeerida maksimaalselt 50% Fondi vara väärtusest turuvälisesse väärtpaberitesse) sisemisi piiranguid ja puhvreid madala likviidsusega või ebalikviidsetesse instrumentidesse investeerimisele;
- On sõlminud lepingud, mis võimaldavad fondivalitsejal vajadusel kasutada arvelduskrediiti.

Investeeringud on jaotatud likviidseteks ja ebalikviidseteks fondivalitseja sisemise hinnangu alusel vastavalt sellele, kui kiiresti on instrumenti võimalik õiglase hinnaga võõrandada. Likviidseks on loetud instrumendid ja positsioonid, mille võõrandamine võtab fondivalitseja hinnangul aega kuni kolm pangapäeva. Ebalikviidsete instrumendid on omakorda jaotatud kaheks - instrumendid, mida on võimalik fondivalitseja hinnangul võõrandada õiglase hinnaga kuni 2 nädala jooksul ning instrumendid, mida ei ole.

Fondi finantsvarad kogusummas 49 027 340 eurot (2021. a: 57 865 899 eurot) on fondijuhi hinnangul likviidsed, kuna Fondi positsiooni on võimalik kuni 3 börsipäevaga turutingimustel realiseerida. Ebalikviidseks on loetud ka investeeringud sellistesse reguleeritud turul kaubeldavatesse instrumentidesse, mille puhul kogu fondi investeeringut ei ole fondijuhi parimal hinnangul võimalik korraga realiseerida.

Alljärgnevas tabelis on toodud mittelikviidsete väärtpaberite info, mille realiseerimine võib võtta rohkem kui 2 nädalat:

Mittelikviidsete väärtpaberid	31.12.2022	31.12.2021
Võlakirjad		
Baltic Horizon Fund 4.25% 08/05/23	2 078 781	2 120 941
BIGBANK 6.5% 28/12/2027	2 001 083	2 001 083
BIGBANK 7.5% 16/05/2032	1 009 375	
Citadele banka 5.5% 24/11/2027	1 498 227	1 498 277
Coop Pank 6.75% 04/12/2027	0	2 300 588
Coop Pank AT1 10% Perpetual	1 000 000	
Dimedium Grupp 6.0% 07/10/27	411 600	
Ekspress Grupp 6.0% 07/10/27	551 707	551 707
INBANK 6% 19/12/29	27 301	28 457
INBANK 7% 28/09/26	0	19 102
Kodu Kvartal 8.5% 08/07/2025	1 019 833	
Liven Kodu 10 8% 30/06/2026	1 100 000	1 100 000
Riigi Kinnisvara 1.61% 09/06/27	3 800 170	3 800 170
Siauliu Bankas 23/12/29	2 002 696	2 002 696
Sunly Land 8% 17/11/2025	1 507 598	884 565
Tartu linn 25/10/32	1 809 148	1 996 158
Võlakirjad kokku	19 817 519	18 303 744

Aktsiad		
Apranga	33 631	31 607
Bank North	0	218 975
Bank Saint Petersburg	0	70 135
Ekspress Grupp	192 954	200 672
LC15 osa	432 147	372 212
Lumi Kodud Aiandi osa	252 046	106 353
Lumi Kodud Manufaktuuri OÜ	324 311	210 256
Matisa 52 osa	124 418	0
Siauliu Bankas	224 887	249 474
Silver Screen Holdings	238 133	481 896
Sopruse pst 157	182 791	0
Tallink Grupp	237 189	268 087
Tallinna Kaubamaja	447 118	535 396
VH Agent 002 osa	433	425
VH Agent 003 osa	1 839	1 340
VH Agent 004 osa	1 555	672
VH Agent 007 osa	537	672
VH Agent 008 osa	591	530
VH KV 001 osa	548 881	468 896
VH KV 002 osa	388 407	353 371
VH KV 003 osa	305 247	196 643
Aktsiad kokku	3 937 114	3 767 612
Fondiosakud		
BaltCap Latvia Venture Capital Fund K.S.	7 344	18 393
Baltcap Lithuania SME Fund KÜB	46 212	63 534
BaltCap Private Equity Fund II	97 63	116 008
Birdeye Timber Fund	601 659	557 931
Birdeye Timber Fund 2	967 979	846 167
Birdeye Timber Fund 3	797 472	720 811
BPEF III Supplementary Investment Facility	480 157	201 638
BPM Mezzanine Fund SICAV-SIF SCA	410 680	396 402
East Capital Baltic Property Fund II	22 333	1 664 980
East Capital Baltic Property Fund III	1 297 156	1 271 990
East Capital Real Estate IV	1 767 583	1 617 194
EfTEN Kinnisvarafond	4 046 416	4 692 667
EfTEN Kinnisvarafond II	154 702	150 013
EfTEN Real Estate Fund 5	1 082 447	1 179 673
EfTEN Residential Fund usaldusfond	646 080	377 446
INVL Baltic Sea Growth Fund	496 257	281 908
Karma Ventures I	541 022	512 125
Karma Ventures II	64 022	825
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan	96 595	94 497
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan	96 163	93 872
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	196 684	302 379
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	161 198	248 743
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	865 941	1 327 675
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	234 851	359 376
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	189 494	291 290
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery	116 525	180 126
KJK Fund III S.C.A. SICAV-RAIF	339 589	313 159
KS EuVECA Livonia Partners Fund I	491 052	464 132
Lords LB Baltic Green Fund (V)	1 630 396	1 454 942

QS Capital Strategies II	1 235 682	529 755
SG Capital Partners Fund 1	2 778 205	2 751 566
Tera Ventures II Usaldusfond	48 863	28 853
Trin Ventures II	12 308	0
Usaldusfond BaltCap Infrastructure Fund	268 629	220 465
Usaldusfond BaltCap Private Equity Fund	535 257	345 622
Usaldusfond EFTEN Real Estate Fund 4	1 187 622	1 112 034
Usaldusfond Superangel One	447 275	252 054
Usaldusfond Superangel Two	3 188	0
Usaldusfond Trind Ventures Fund I	383 986	297 515
Fondiosakud kokku	24 846 287	25 337 760
Laenud		
Aiandi Kodud omanikulaen	280 039	0
Akadeemia15b omanikulaen	510 184	510 184
Kesk Tee Jyri omanikulaen	245 907	465 116
Lumi Kodud Aiandi omanikulaen	0	642 549
Manufaktuuri omanikulaen	190 264	190 264
Marati Maja omanikulaen	651 625	651 625
Matisa52 omanikulaen	389 342	0
Sopruse157 omanikulaen	291 300	0
Taevakivi omanikulaen	274 720	274 720
Laenud kokku	2 833 381	2 734 458
Kokku	51 434 301	50 143 574

Erakapitali- ja kinnisvarafondide tingimuslike kohustistena on kajastatud prognoositud sissemakseid, mille täpne suurus ja tekkimise aeg sõltub vastava fondi fondivalitsejast ning mida ei ole bilansipäeva seisuga võimalik täpselt hinnata.

Fondi tingimuslikud kohustised järgmise 10 aasta jooksul:

Investeeringu tüüp	31.12.2022	31.12.2021
Erakapitali investeeringud	2 934 018	3 708 789
Investeeringud kinnisvara fondidesse	3 750 604	4 086 098
Kokku	6 684 623	7 794 887

Fondijuht jälgib Fondi likviidsuspositsiooni igapäevaselt. Likviidsete vahendite mittepiisavuse korral informeerib fondijuht koheselt riskijuhtimise üksust ja juhatust. Riskijuhtimise üksuse igakuistes ülevaadetes juhatusele on toodud välja ka eelpool nimetatud likviidsusega seotud positsioonid.

Fondil ei ole kindla lunastustähtajaga finantskohustisi, mistõttu ei ole siinkohal esitatud ka Fondi kohustiste ja nende kohustiste katteks hoitavate varade struktuuri tähtaegade lõikes. Fondi bilansipäeva finantskohustiste maksetähtajad on kuni 1 kuu, kuid tulenevalt Fondi likviidsete finantsvarade mahust suudab Fond finantskohustisi täita.

3.3 Krediidirisk

Krediidirisk on võimalik kahju, mille võib põhjustada finantsinstrumendi vastaspoole võimetus oma kohustisi täita. Fond järgib sisemisi protseduurireegleid vastaspoolte valimisel ning fondijuht jälgib regulaarselt vastaspoolte krediidireitinguid, uudisvoogu ja finantsaruandeid. Fondijuht esitab kord kuus mitte-kvantitatiivsete riskide ülevaate riskijuhtimise üksusele ja juhatusele, mis sisaldab ka vastaspooltega toimunud olulisi sündmusi.

Korrigeeritud soetusmaksumus hinnanud finantsvaradele leitakse allahindlus, mis baseerub oodatava krediidiriski (ECL) mudelil. ECL mudeli eesmärgiks on arvutada 12 kuu ja eluea oodatav krediidikahjum vastavalt finantsvara allahindlusfaasile. IFRS 9 kehtestab kolme-faasilise mudeli väärtuse languse määramiseks vastavalt krediidikvaliteedi muutusele peale esmast arvele võtmist. Finantsinstrument, mis ei ole esmasel kajastamisel krediidikahjumiga, klassifitseeritakse Faasi 1 ning ECL mõõdetakse summas, mis on võrdne 12-kuulise osaga kogu oodatava eluea krediidikahjumist. Kui on toimunud oluline krediidiriski suurenemine alates esmasest arvele võtmisest, klassifitseeritakse

finantsinstrument Faasi 2, aga ei loeta veel allahinnatuks. Juhul kui finantsinstrument on krediitkahjumiga, liigitatakse see Faasi 3. Faasi 2 ja 3 kuuluvate instrumentide puhul arvutatakse ECL kogu nende eluea jooksul oodatava krediitkahjumi põhjal. Aruandekuupäeva seisuga liigituvad kõik korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad Faasi 1.

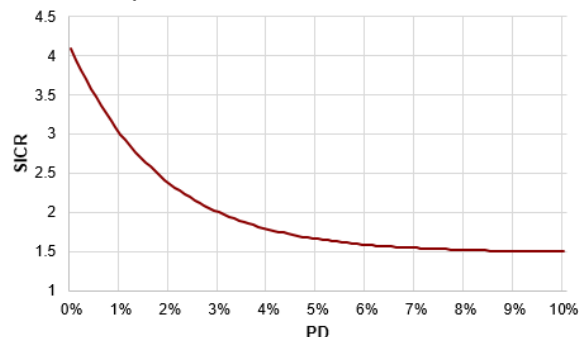
Olulise krediidiriski suurenemise hindamisel võrreldakse algset eluea PD ja aruandluse hetkel kehtivat eluea PD.

Selleks, et finantsvara liiguks järgmisse allahindlus-faasi, peab eluea PD olema suurenenud rohkem kui 100 bps ning samaaegselt täitma tingimust

$PD_{life}/PD_{life(algne)} > 1,4885 + \exp \cdot (0,9549 - 54,173 \cdot PD_{life(algne)})$.

Lisaks võib ilmnedu krediidiriski suurenemine olulise tähtsusega lepingutingimuste rikkumisel.

Valemi illustreerimiseks on kujutatud graafikul SICR graafikukõver. SICR kõver näitab mitu korda peab olema PD kasvanud, et finantsvara liiguks järgmisse allahindlusfaasi. Lisaks kõverale peab PD suurenemine olema vähemalt 100 bps.

SICR kõver: Esialgse PD ja olulisuse piirmäära suhe (PD kasv kordades) olulise krediidiriski suurenemise identifitseerimiseks.

Kasutatud ECL mudel järgib marginaalkahjumite summa lähenemist, kus ECL arvutatakse marginaalkahjumite summana, mis ilmnevad igas ajaperioodis (kuus) aruandekuupäevast alates. Marginaalkahjumid tulenevad individuaalsetest riskiparameetritest (PD, LGD, EAD), mis prognoosivad võlgnevuse jääke ja kahjumeid maksejõuetuse puhul ning iga perioodi maksejõuetuse tõenäosust.

ECL arvutused põhinevad järgmistel komponentidel:

- Maksejõuetuse tõenäosus (PD) on hinnang, kui suure tõenäosusega kindlaksmääratud aja jooksul instrument muutub maksejõuetuks.
- Võlgnevuse suurus maksejõuetuse hetkel (EAD) on hinnang tulevikus maksejõuetuse tekkimise hetkel kehtivale eeldatavale nõudesummale, mis võtab arvesse aruandekuupäevale järgnevaid oodatavaid muutusi, sh põhiosa ja intressimaksud.
- Kahjumäär maksejõuetuse korral (LGD) on hinnang maksejõuetusest tingitud kahjule. See põhineb saadaolevate rahavoogude ja oodatavate rahavoogude vahele. LGD kajastatakse protsendina EAD-st.
- Diskontomäär kasutatakse oodatava kahjumi diskonteerimiseks nüüdisväärtusele aruandekuupäeva seisuga.

Igale korrigeeritud soetusmaksumuses hinnastatavale finantsvarale leitakse krediidireiting, kasutades sisemist reitingumudelit. Antud reitingumudel seob vastaspoole finantsseisu ja äririski hinnangu võimaliku maksejõuetuse tõenäosusega. Krediidiriski mudelist saadud 12 kuu PD rekaliibreeritakse tulevikku vaatavaks 12 kuu hinnanguks arvestades vastavaid makrostsenaariume. Vastavad makronäitajad, mida mudelis kasutatakse indekse kujul, sisaldavad hinnangut olemasolevale majanduskeskkonnale. Kasutades maksejõuetuse kõverat, konverteeritakse saadud 12 kuu PD hinnang eluea PD-ks selliselt, et tulemuseks on konkreetse finantsinstrumendi oodatav maksejõuetus igal tulevasel ajahetkel kuni oodatava eluea lõpuni. Arvestades makrostsenaariumite indekseid, saadakse kõik tulevased PD-d kõikidele makromajanduslikele stsenaariumitele.

Maksejõuetusel tekkiv kahjumäär (LGD) arvutatakse vastava tagatise hinnangulise kiirrealiseerimisväärtuse põhjal. LGD mudelis arvestatakse tagatiseks nii võlakirja tingimustes fikseeritud tagatised kui ka kaudsed tagatised (nt riigi vahendid). Arvestades makromajanduslike stsenaariumitega, saadakse igale allahindlusstsenaariumile vastavad LGD määrad.

Tulevikku vaatava informatsiooni lisamiseks ECL mõõtmiseks, arvutatakse tõenäosusega kaalutud ECL summa vastavalt kolmele allahindlusstsenaariumile (baas, positiivne ja negatiivne). Majandusliku stsenaariumite kaalud seisuga 31.12.2022 on järgmised: baasstsenaarium 60%, negatiivne stsenaarium 25% ja positiivne stsenaarium 15%.

Matemaatiliselt võrdub oodatav krediidikahju vastava ajaperioodi (12 kuud või eluea) PD, LGD, EAD ja diskontomäära korrustiste summaga, arvestades konkreetsete majanduslike stsenaariumite tõenäosusi.

$$ECL = p_{baas} \cdot ECL_{baas} + p_{pos} \cdot ECL_{pos} + p_{neg} \cdot ECL_{neg} \quad \text{ja} \quad ECL_T = \sum_t PD_t \cdot LGD_t \cdot EAD_t \cdot d_t,$$

kus:

ECL_T – ajaperioodi T (12 kuud või eluea) ECL, leitakse iga stsenaariumi kohta ($ECL_{baas}, ECL_{pos}, ECL_{neg}$);

PD_t – maksejõuetuse tõenäosus kuu t puhul, leitakse igale stsenaariumile;

LGD_t – oodatav kahjumäär kuu t puhul, leitakse igale stsenaariumile;

EAD_t – laenujääk kuu t seisuga;

d_t – diskontomäär;

$p_{baas}, p_{pos}, p_{neg}$ – vastava stsenaariumi tõenäosused.

Fond järgib krediidiriski juhtimisel õigusaktides ja Fondi tingimustes välja toodud piiranguid. Järgitavateks piiranguteks on:

- Fondi võlakirjakontsentratsioon ühe emitendi kohta sõltub emitendi tüübist: vastavate keskvalitsuste või rahvusvaheliste organisatsioonide poolt emiteeritud võlakirjadesse maksimaalselt 35% Fondi vara väärtusest; muude emitentide puhul 10% Fondi vara väärtusest;
- Fond võib hoiustada ühe krediidiasutuse hoiustesse maksimaalselt 20% Fondi vara väärtusest.

Tabelis on välja toodud Fondi maksimaalne avatus krediidiriskile, lähtuvalt instrumentide bilansilistest väärtustest ning tuletisinstrumentid on esitatud netosummas (tabel ei kajasta aktsia- ja fondiinvesteeringuid, mis ei kannu krediidiriski). Fondis ei ole ühtegi võlakirja, mis oleks ületähtaegne oma põhiosa või intressimaksetega. Fond ei ole pantinud oma finantsvara.

	31.12.2022	31.12.2021
Raha ja raha ekvivalendid ning tähtajalised hoiused	7 262 272	6 851 036
Viitlaekumised	36 037	5 592
Võlakirjad õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande	33 930 291	40 736 281
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	16 138 445	14 577 775
Antud laenud	2 804 746	2 707 826
Tuletisinstrumentid	113 960	-105 971
Kokku	60 285 751	64 772 540

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastavate finantsvarade (võlakirjad ja tähtajalised hoiused) jaotus sisemise reitingu järgi koos oodatava krediidikahjuga. 31.12.2022 seisuga omavad kõik sellised finantsvarad investeerimisjärgu reitingut (<9) ning kuuluvad allahindlusfaasi 1.

31.12.2022	Reiting	Turväärtus	12 kuu ECL	Kogu ECL	Kokku
madal krediidirisk	4	1 809 147	0	0	1 809 147
madal krediidirisk	5	5 802 866	-9 094	0	5 793 772
madal krediidirisk	6	1 987 878	-12 443	0	1 975 435
keskmise krediidirisk	7	6 566 821	-38 667	0	6 528 154
keskmise krediidirisk	8	2 879 879	-43 195	0	2 836 684
Kokku		19 046 591	-103 399	0	18 943 192

31.12.2021	Reiting	Turuväärtus	12 kuu ECL	Kogu ECL	Kokku
madal krediidirisk	4	1 996 158	0	0	1 996 158
madal krediidirisk	5	5 802 866	-9 450	0	5 793 416
madal krediidirisk	6	3 042 559	-19 204	0	3 023 355
keskmise krediidirisk	7	5 002 729	-33 029	0	4 969 700
keskmise krediidirisk	8	1 527 114	-24 141	0	1 502 973
Kokku		17 371 426	-85 824	0	17 285 602

Standard & Poor's / Moody's reitingute lõikes jagunevad fondi investeeringud võlakirjadesse järgmiselt:

	31.12.2022	31.12.2021
AAA / Aaa	15.92%	18.75%
AA+ / Aa1	0.83%	0.86%
AA / Aa2	8.13%	15.61%
AA- / Aa3	0.00%	2.82%
A+ / A1	0.00%	0.40%
A / A2	4.59%	6.32%
A- / A3	3.60%	0.00%
BBB+ / Baa1	17.20%	14.70%
BBB / Baa2	8.59%	7.04%
BBB- / Baa3	5.46%	6.05%
BB+ / Ba1	4.15%	3.83%
Reitinguta	31.53%	23.62%
Kokku	100.00%	100.00%

Raha ja deposiitide krediidirisk on marginaalne kuna nõudmiseni kontol olev raha asub depoopangas, mille emattevõtte krediitireiting on A+ (Standard&Poor's) ning deposiitide osakaal on väga väike.

3.4 Riski kontsentratsioon

Riski kontsentratsioon on liigne sõltuvus ühest konkreetsest mõjurist. Kontsentratsiooniriski vähendamiseks hajutatakse Fondi investeeringuid erinevate piirkondade ja sektorite vahel.

Regioonide lõikes jagunevad Fondi finantsvarad järgnevalt:

	31.12.2022	31.12.2021
Euroopa	93.59%	95.28%
sellest Balti riigid	63.95%	52.42%
Euroopa arenevad turud	2.58%	2.96%
Venemaa	0.00%	0.07%
Põhja-Ameerika	3.83%	4.66%
Kokku	100.00%	100.00%

Sektorite lõikes jagunevad Fondi finantsvarad järgnevalt:

	31.12.2022	31.12.2021
Kestvuskaubad	1.24%	0.79%
Esmatarbekaubad	0.60%	0.70%
Energia	1.70%	0.53%
Finantssektor	32.87%	31.13%
Valitsus	16.38%	22.65%
Tervishoid	0.00%	0.00%
Tööstussektor	1.86%	2.47%
Informatsioonitehnoloogia	0.00%	0.00%
Materjalid	2.54%	2.65%
Fondid	32.27%	29.91%
Telekommunikatsiooniteenused	0.24%	0.45%
Kommunaalteenused	3.09%	2.60%
Muu	7.22%	6.12%
Kokku	100.00%	100.00%

Lisa 4 Kapitali juhtimine

Fondi kapital koosneb tema netovaradest ehk Fondi osakute emiteerimisest saadud rahast ja Fondi kasumist. Fondi kapital muutub regulaarselt tulenevalt uute osakute emiteerimisest ning kolm korda aastas on Fondi osakuomanikel võimalus fonde vahetada ja Fondist väljuda. Fondijuht monitorib oodatavaid raha sisse ja väljavoo eesmärgiga tagada piisav likviidsuspuhver osakute lunastuseks (vt ka lisa 3.2).

Lisa 5 Finantsvarade ja –kohustiste õiglase väärtus

Fondi finantsvarade ja –kohustiste bilansiline väärtus vastab valdavalt nende õiglasele väärtusele, arvestades kasutatavate hindamistehnikate erisusi. Õiglases väärtuses mõõdetavate varade hierarhiast tulenevalt kasutatavast hindamistehnikast annab ülevaate järgnev tabel:

31.12.2022	1. tase	2. tase	3. tase	Õiglase väärtus
Finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande				
Aktsiad	8 211 631	0	562 444	8 774 075
Fondiosakud	6 608 604	0	24 846 286	31 454 890
Võlakirjad	33 930 291	0	0	33 930 291
Tuletisinstrumentid	0	2 581 747	0	2 581 747
Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi tulude ja kulude aruande kokku	48 750 526	2 581 747	25 408 730	76 741 003
Finantskohustised õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande				
Tuletisinstrumentid	0	2 467 787	0	2 467 787
Finantskohustised õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kokku	0	2 467 787	0	2 467 787
	1. tase	2. tase	3. tase	Raamatupidamisväärtus
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuse				
Võlakirjad	0	16 138 445		16 138 445
Antud laenud	0	2 804 746	0	2 804 746
Viitlaekumised	36 037	0	0	36 037
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuse kokku	36 037	18 943 191	0	18 979 228

31.12.2021	1. tase	2. tase	3. tase	Õiglane väärtus
Finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande				
Aktsiad	10 233 542	0	692 152	10 925 694
Fondiosakud	7 030 501	0	25 337 760	32 368 261
Võlakirjad	40 736 281	0	0	40 736 281
Tuletisinstrumentid	0	2 200 000	0	2 200 000
Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi tulude ja kulude aruande kokku	58 000 324	2 200 000	65 876 573	86 230 236
Finantskohustised õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande				
Tuletisinstrumentid	0	2 305 971	0	2 305 971
Finantskohustised õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande kokku	0	2 305 971	0	2 305 971
	1. tase	2. tase	3. tase	Raamatupidamisväärtus
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuse				
Võlakirjad	0	14 577 775		14 577 775
Antud laenud	0	2 707 826	0	2 707 826
Viitlaekumised	5 592	0	0	5 592
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuse kokku	5 592	17 285 601	0	17 291 193

Fond kajastab kauplemiseks hoitavaid finantsvarasid õiglases väärtuses muutusega läbi tulude ja kulude aruande. Raha ja raha ekvivalendid, tähtajalised hoiused ning noteerimata võlakirjad, mis ei ole aktiivsel turul kaubeldavad, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Fond kategoriseerib finantsinvesteeringud sõltuvalt nende ümberhindlusest kolmele eri tasemele:

1. tase – finantsinvesteeringud, mida hinnatakse börsil või muul aktiivsel turul noteeritud hinnas
2. tase – finantsinstrumentid, mida hinnatakse hindamistehnikatega, mis põhinevad jälgitavatel sisenditel (sarnaste tehingute kursid ja intressikõverad)
3. tase – finantsinstrumentid, mille ümberhindluseks kasutatavad hindamistehnikad põhinevad mittejälgitavatel sisenditel (näiteks diskonteeritud rahavoogude meetod)

Aktiivsel turul kaubeldavate väärtpaperite väärtuseks loetakse viimane teadaolev sulgemishind reguleeritud turul, mis enamikel juhtudel langeb ostu- ja müüginoteeringu vahele.

Fondide poolt selliste võlakirjade, mille osas fondivalitseja kavatseb neid hoida lunastustähtaja saabumiseni, kajastatakse fondi varas korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Selle rakendamisel võtab fondivalitseja arvesse ka emitendi krediitkvaliteeti, hinnates tema maksejõuetuse tõenäosust kvartaalselt. Käesolevas tabelis on kajastatud fondivalitseja parim hinnang selliste võlakirjade väärtusele teoreetilise stsenaariumi korral, kus fondivalitseja need lõpuni hoidmise asemel võõrandaks. Lisaks emitendi krediitkvaliteedi muutusele on arvesse võetud ka turuolukorra muutust alates võlakirja emitteerimisest. Seejuures ei ole fondivalitseja nimetatud hinnangu andmisel seotud fondi vara puhasväärtuse arvestamise reeglite põhimõtetega. Fondivalitseja hinnangul erineb lõpuni hoitava võlakirjade õiglane väärtus selle bilansilisest väärtusest vahemikus 0,6-7,9% (keskmiselt 2,7%).

Fondivalitseja juhtkonna hinnangul ei erine muude korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade õiglane väärtus oluliselt nende bilansilisest väärtusest, kuna finantsvarad on lühiajalised (raha ja raha ekvivalendid, kuni 12-kuulised tähtajalised hoiused ning viitlaekumised).

Muud hindamismeetodit kasutatakse turul mittekaubeldavate kinniste Fondide osakute ja turul mittekaubeldavate aktsiate väärtuse määramisel.

Turul mittekaubeldavate kinniste fondide õiglase väärtuse määramisel tuginetakse fondide poolt edastatud NAV-le. Erinevad fondid edastavad vastava aruande kas 4 või 12 korda aastas. Kui pärast NAV-i avaldamist tehakse vastavasse fondi investering, siis see lisandub avaldatud proportsionaalsele väärtusele.

Mittekaubeldavate kinniste fondide erakapitali investeeringute õiglase väärtuse hindamisel toetub vastav fondivalitseja kehtivatele rahvusvahelistele standardidele – International Private Equity and Venture Capital Valuation Guidelines – Edition December 2018. Need standardid näevad ette erinevaid investeeringu väärtuse hindamismeetodeid sõltuvalt investeeringu iseloomust, ettevõtte arengustaadiumist ja finantsseisust.

Nende erinevate hindamismeetodite eesmärgiks on leida investeeringu õiglane väärtus. Üldiselt kasutatakse selleks järgmist kolme meetodit:

- 1) Turupõhine lähenemine (*Market Approach*);
- 2) Rahavoo või sissetuleku põhine lähenemine (*Income Approach*);
- 3) Kulupõhine lähenemine (*Cost Approach*).

Arvestades Fondis olevate erakapitali investeeringute iseloomu on edaspidi kavas kasutada peamiselt kahte meetodit, mis on mõlemad turupõhised meetodid:

- Hiljutise investeeringu hinna meetod (*Price of Recent Investment*) – meetod seisneb selles, et investeeringu õiglase väärtuse leidmiseks kasutatakse turul hiljuti toimunud tehingu hinda, arvestades tehingu tausta, olulisust ja suurus turu seisukohalt. Selle meetodi abil leitud väärtust võib kasutada vaid suhteliselt lühikest aega, kuna tehingu asjaolud kaotavad oma aktuaalsust aja jooksul, samuti muutuvad ka turu tingimused. Meetod on oma iseloomult suhteliselt subjektiivne, seetõttu saadud väärtuse täiendava valideerimise huvides kasutame diskonteeritud rahavoogude meetodit.
- Suhtarvude meetod (*Multiples*) – meetod näeb ette, et hinnatava ettevõtte äri on välja kujunenud ning omab jätkusuutlikku rahavoogu. Õiglase väärtuse leidmiseks kasutatakse tööstusharu esindavate börsil noteeritud ettevõtete suhtarve, mis haakuvad hindamisobjektiks oleva investeeringuga. Tüüpiliselt kasutame järgimisi suhtarve: P/E, EV/EBITDA, EV/Sales.

Juhul, kui ülalpool loetletud meetodid ei suuda kindlaks määrata investeeringu õiglast väärtust, kasutatakse muid rahvusvaheliste standarditega ette nähtud meetodeid. Näiteks fondidele kuuluvate SPV-de puhul kasutatakse raamatupidamislikku väärtust.

Järgnevas tabelis on välja toodud 3. taseme investeeringute õiglase väärtuse muutused.

	Fondiosakud	Aksiad	Võlakirjad	Kokku
Saldo 01.01.2021	20 237 809	1 034 394	0	21 272 203
Ost	3 938 053	0	0	3 938 053
Müük	-1 600 464	-569 121	0	-2 169 586
Õiglase väärtuse muutus	2 762 361	226 879	0	2 989 240
Saldo 31.12.2021	25 337 760	692 152	0	26 029 912
Ost	1 927 572	0	0	1 927 572
Müük	-4 260 668	-19 348	0	-4 280 016
Õiglase väärtuse muutus	1 841 623	-110 359	0	1 731 264
Saldo 31.12.2022	24 846 286	562 444	0	25 408 730

Aruandeaastal ning võrreldaval perioodil ei olnud 1. ja 3. taseme vahelisi liikumisi.

Seisuga 31.12.2022 on 3. taseme varade väärtus 25 408 730 eurot (31.12.2021: 26 029 912 eurot) ehk 25,29% (31.12.2021: 24,10%) Fondi puhasväärtusest. Kui nende investeeringute väärtused muutuvad +/-10%, siis on mõju Fondi puhasväärtusele +/- 2 540 873 eurot (31.12.2021: +/- 2 602 991 eurot).

Lisa 6 Antud laenud

Antud laenudena on kajastatud omanikulaenud, mille põhiosa makstakse tagasi laenu tähtaja saabumisel ühe maksena. Tegemist on omanikulaenudega, mis on allutatud teiste võlausaldajate nõuetele (nt krediidasutustest võetud laen). Fondi likviidsusjuhtimise perspektiivist ei jaota Fondivalitseja fondi vara käibe- ja põhivaraks, vaid jälgib iga laenu puhul konkreetse laenu tagasimakse graafikut.

Antud laen	Lõpptähtaeg	Väärtus 31.12.2022	Väärtus 31.12.2021
Aiandi Kodud omanikulaen	30.09.2027	280 039	0
Akadeemia15b omanikulaen	21.12.2026	510 184	510 184
Kesk Tee Jyri omanikulaen	30.11.2025	245 907	465 116
Lumi Kodud Aiandi omanikulaen	17.09.2025	0	642 549
Manufaktuuri omanikulaen	21.12.2026	190 264	190 264
Marati Maja omanikulaen	13.12.2026	651 625	651 625
Matisa52 omanikulaen	21.02.2027	389 342	0
Sopruse157 omanikulaen	16.03.2027	291 300	0
Taevakivi omanikulaen	25.08.2026	274 720	274 720
Oodatav krediidikahju		-28 635	-26 632
Kokku		2 804 746	2 707 826

Lisa 7 Viitlaekumised

Seisuga 31.12.2022 on viitlaekumistena kajastatud laekumata intressid summas 36 037 eurot. Seisuga 31.12.2021 olid laekumata raha osakute lunastamisest summas 494 eurot, raha väärtpaberite müügist 308 eurot ja laekumata dividendide nõuded summas 4 790 eurot.

Lisa 8 Seotud osapooled

Seotud osapoolteks käesoleva aruande mõistes loetakse fondivalitsejat AS-i LHV Varahaldus ning teisi fondivalitseja poolt valitsetavaid investeerimis- ja pensionifonde ning fondivalitsejaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvaid ettevõtteid. LHV Pensionifond M maksab igakuiselt valitsemistasu fondivalitsejale. 2022. aastal moodustasid tasud kokku 624 069 eurot, võlgnevus bilansipäeva seisuga on 53 078 eurot. 2021. aastal moodustasid tasud kokku 713 664 eurot ning võlgnevus 31.12.2021 seisuga oli 52 232 eurot.

Seisuga 31.12.2022 omas AS LHV Varahaldus 400 000 LHV Pensionifond M osakut summas 582 280 eurot ja seisuga 31.12.2021 400 000 osakut summas 568 652 eurot.

2022. a maksis LHV Pensionifond M väärtpaberitehingu tasusid LHV Pangale kokku 580 eurot. 2021. a maksis Fond väärtpaberitehingu tasud LHV Pangale 1 170 eurot.

Lisa 9 Bilansipäevajärgsed sündmused

2022. a raamatupidamise aastaaruande koostamisel on võetud arvesse turul aktiivselt mittekaubeldavate väärtpaberite bilansipäevajärgselt saadud informatsiooni väärtuse hindamise osas 31.12.2022 seisuga.

Sellest tulenevalt erineb raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud Fondi osaku puhasväärtus 02.01.2023 avalikustatud Fondi osaku puhasväärtusest järgnevalt:

Väärtpaber	Kogus	02.01.2023 avalikustatud hind	Korrigeeriva sündmuse kuupäev	31.12.2022 bilansis kajastatud hind	Bilansiline väärtus kokku seisuga 31.12.2022	Möju fondi NAV-le
EFTEN Kinnisvarafond	1 291 382	3.14	10.01.2023	3.13	4 046 416	-6 457
EFTEN Kinnisvarafond II	9 721	16.31	11.01.2023	15.91	154 702	-3 851
Usaldusfond EFTEN Real Estate Fund 4	936 084	1.28	13.01.2023	1.27	1 187 622	-10 463
EFTEN Real Estate Fund 5	884 428	1.14	13.01.2023	1.22	1 082 447	76 910
Birdeye Timber Fund	29 623	18.88	16.01.2023	20.31	601 659	42 326
Birdeye Timber Fund 3	66 865	11.88	16.01.2023	11.93	797 472	3 203
EFTEN Residential Fund usaldusfond	527 880	1.19	16.01.2023	1.22	646 080	16 032
East Capital Baltic Property Fund III	8 224	149.07	18.01.2023	157.72	1 297 156	71 142
East Capital Real Estate Fund IV	15 812	114.72	19.01.2023	111.79	1 767 583	-46 268
Matisa52 omanikulaen	389 342	100.02	20.01.2023	100.00	389 342	-94
VH KV 002 osa	206 150	1.91	30.01.2023	1.88	388 407	-4 662
Matisa 52 osa	616	235.32	30.01.2023	201.98	124 418	-20 537
Sopruse pst 157	800	208.47	30.01.2023	228.49	182 791	16 012
VH KV 003 osa	700	425.00	30.01.2023	436.07	305 247	7 745
VH KV 001 osa	334 806	1.63	30.01.2023	1.64	548 881	2 210
SG Capital Partners Fund 1	1 998 303	1.38	31.01.2023	1.39	2 778 205	24 341
Lumi Kodud Aiandi osa	112 400	2.25	06.02.2023	2.24	252 046	-652
Lumi Kodud Manufaktuuri OÜ	83 596	3.87	06.02.2023	3.88	324 311	819
BPM Mezzanine Fund	280 539	1.46	06.02.2023	1.46	410 680	1 628
KJK Fund II Balkan AI July 2012	25	3 840.79	14.02.2023	3 871.22	96 595	759
KJK Fund II Balkan AI Sep 2012	25	3 831.45	14.02.2023	3 861.80	96 163	756
INVL Baltic Sea Growth Fund	310 346	1.30	14.02.2023	1.60	496 257	93 121
Usaldusfond BaltCap Private Equity Fund III	442 733	0.99	15.02.2023	1.21	535 257	95 410
BPEF III Supplementary Investment Facility UF	228 863	1.00	15.02.2023	2.10	480 157	251 564
Karma Ventures I	391 134	1.67	15.02.2023	1.38	541 022	-111 655
Karma Ventures II	76 701	0.87	15.02.2023	0.83	64 022	-2 723
Lords LB Baltic Green Fund (V)	1 600 000	1.04	15.02.2023	1.02	1 630 396	-40 200
Tera Ventures II Usaldusfond	53 367	0.92	15.02.2023	0.92	48 863	-419
Trind Ventures II	14 297	1.00	15.02.2023	0.86	12 308	-1 989
Usaldusfond Trind Ventures Fund I	250 834	1.59	15.02.2023	1.53	383 986	-14 926
Livonia Partners Fund I	285 036	1.80	16.02.2023	1.72	491 052	-21 750
Kokku						417 331

Tehingu- ja vahendustasude aruanne

Depoopanga real kajastatakse nii tehingute teostamisega seotud tasusid kui ka vahendustasusid.

2022	Tehingute arv	Tehingute maht	Makstud tehingu- ja vahendustasud	Tasu % makstud tasudest
Reguleeritud turgudel kaubeldavad väärtpaberid:				
AS SEB Pank	10	2 127 847	1 111	62.32%
AS Swedbank	1	252 908	152	8.52%
AS LHV Pank	26	30 633 572	580	29.16%
Reguleeritud turgudel mittekaubeldavad väärtpaberid:				
Ilma maaklerita	144	14 282 504	0	0.00%
Kokku	181	47 296 831	1 783	100.00%

Aruandeperioodil on makstud väärtpaberitehingu tasu summas 580 EUR AS-le LHV Pank.

2021	Tehingute arv	Tehingute maht	Makstud tehingu- ja vahendustasud	Tasu % makstud tasudest
Reguleeritud turgudel kaubeldavad väärtpaberid:				
AS SEB Pank	44	20 259 627	6 288	80.41%
AS Swedbank	7	555 135	360	4.60%
AS LHV Pank	51	56 068 836	1 170	14.95%
Reguleeritud turgudel mittekaubeldavad väärtpaberid:				
AS SEB Pank	2	4 400 000	0	0.00%
Ilma maaklerita	156	30 809 624	3	0.04%
Kokku	260	112 093 222	7 821	100.00%

Aruandeperioodil on makstud väärtpaberitehingu tasu summas 1 170 EUR AS-le LHV Pank.

Fondi investeringute aruanne seisuga 31.12.2022

(eurodes)

Emitent/väärtpaberi nimetus	Reiting	Reitingu-agentuur*	Emitendi riik	ISIN-kood	Valuuta	Tootlus aegumiseni	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turväärtus ühikule 31.12.2022 **	Turväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
1. Väärtpaberid								86 417 618		93 216 407	92.79%
Võlakirjad								53 808 929		52 873 482	52.63%
Baltic Horizon Fund 4.25% 08/05/23	BB+	S&P	Eesti	EE3300111467	EUR	10.42%	1 000.82	2 109 727	986.14	2 078 781	2.07%
BIGBANK 7.5% 16/05/2032 ²	NR	-	Eesti	EE3300002583	EUR	7.50%	1 000.00	1 000 000	1 009.38	1 009 375	1.00%
BIGBANK 6.5% 28/12/2027 ²	NR	-	Eesti	EE3300111400	EUR	6.50%	1 000.00	2 000 000	1 000.54	2 001 083	1.99%
Coop Pank 5.0% 10/03/2032	Baa2	Moody's	Eesti	EE3300002542	EUR	6.30%	1 000.00	837 000	910.00	761 670	0.76%
Dimedium Grupp 12% 05/10/2025	NR	-	Eesti	EE3300002799	EUR	12.00%	1 000.00	400 000	1 029.00	411 600	0.41%
Eesti Energia 2.384% 22/09/23	BBB-	S&P	Eesti	XS1292352843	EUR	5.21%	1 007.84	151 176	986.53	147 980	0.15%
Ekspress Grupp 6.0% 07/10/27 ²	NR	-	Eesti	EE3300001528	EUR	5.99%	1 000.00	544 000	1 014.17	551 707	0.55%
Elering 0.875% 03/05/2023	A2	Moody's	Eesti	XS1713464102	EUR	3.62%	1 010.27	1 470 947	996.64	1 451 110	1.44%
INBANK 6% 19/12/29	NR	-	Eesti	EE3300001544	EUR	6.61%	1 000.11	28 003	975.05	27 301	0.03%
Kodu Kvartal 8.5% 08/07/2025 ²	NR	-	Eesti	EE3300002682	EUR	8.50%	1 000.00	1 000 000	1 019.83	1 019 833	1.02%
Liven Kodu 10 8% 30/06/2026 ²	NR	-	Eesti	EE3300002484	EUR	8.00%	1 000.00	1 100 000	1 000.00	1 100 000	1.09%
Luminor 0.792% 03/12/24	Baa1	Moody's	Eesti	XS2265801238	EUR	5.37%	1 006.44	5 354 261	943.61	5 019 992	5.00%
Riigi Kinnisvara 1.61% 09/06/27 ²	NR	-	Eesti	EE3300111236	EUR	1.61%	100 308.26	3 811 714	100 004.47	3 800 170	3.78%
Sunly 8% 17/11/2025 ²	NR	-	Eesti	EE3300001841	EUR	7.99%	1 013.70	1 513 458	1 009.78	1 507 598	1.50%
Coop Pank AT1 10% PERPETUAL ²	Baa2	Moody's	Eesti	EE3300002658	EUR	10.00%	100 000.00	1 000 000	100 000.00	1 000 000	1.00%
Tartu linn 25/10/32 ²	NR	-	Eesti	EE2300110602	EUR	2.58%	0.65	1 800 495	0.65	1 809 147	1.80%
Aiandi Kodud omanikulaen	NR	-	Eesti		EUR	5.00%	1.00	280 000	1.00	280 039	0.28%
Akadeemia15b omanikulaen	NR	-	Eesti		EUR	5.00%	1.00	509 477	1.00	510 184	0.51%
Kesk Tee Jyri omanikulaen	NR	-	Eesti		EUR	4.30%	1.00	245 000	1.00	245 907	0.24%
Manufaktuuri omanikulaen	NR	-	Eesti		EUR	5.00%	1.00	190 000	1.00	190 264	0.19%
Marati Maja omanikulaen	NR	-	Eesti		EUR	5.00%	1.00	650 000	1.00	651 625	0.65%
Sopruse157 omanikulaen	NR	-	Eesti		EUR	5.00%	1.00	290 694	1.00	291 300	0.29%
Taevakivi omanikulaen	NR	-	Eesti		EUR	6.30%	1.00	273 000	1.01	274 720	0.27%
Banco Santander 3.875% 06/02/26	Aa1	Moody's	Hispaania	ES0413900129	EUR	3.47%	87 484.59	349 938	104 662.19	418 649	0.42%
Siauliu Bankas 1.047% 07/10/25	Baa2	Moody's	Leedu	LT0000405771	EUR	6.77%	1 000.44	100 044	892.44	89 244	0.09%
Siauliu Bankas 6.15% 23/12/29	Baa1	Moody's	Leedu	LT0000404287	EUR	6.15%	10 000.00	2 000 000	10 013.48	2 002 696	1.99%
Citadele 5% 13/12/2031 ¹	Baa1	Moody's	Läti	LV0000880102	EUR	8.36%	10 000.27	750 020	8 024.73	601 854	0.60%
Citadele banka 5.5% 24/11/2027	Baa2	Moody's	Läti	LV0000880011	EUR	5.58%	10 000.13	1 490 020	10 055.22	1 498 227	1.49%
Matisa52 omanikulaen	NR	-	Läti		EUR	5.50%	1.00	389 342	1.01	389 342	0.39%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Reiting	Reitingu-agentuur*	Emitendi riik	ISIN-kood	Valuuta	Tootlus aegumise ni	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2022 **	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
BNP Paribas 2.5% 31/03/2032	A-	Fitch	Prantsusmaa	FR0014009HA0	EUR	5.24%	87 193.47	1 743 869	90 287.56	1 805 751	1.80%
France Government 1% 25/05/27	Aa2	Moody's	Prantsusmaa	FR0013250560	EUR	2.87%	1.04	100 174	0.93	89 261	0.09%
France Government 25/02/23	AA	Fitch	Prantsusmaa	FR0013479102	EUR	2.22%	1.00	3 988 140	1.00	3 986 520	3.97%
Eastnine 08/07/24	NR	-	Rootsi	SE0013719788	EUR	10.19%	1 000.00	2 388 011	971.73	2 320 495	2.31%
Romania 3.624% 26/05/30	BBB-	Fitch	Rumeenia	XS2178857954	EUR	6.89%	1 000.01	1 900 011	837.00	1 590 308	1.58%
Romania 2.875% 28/10/24	Baa3	Moody's	Rumeenia	XS1129788524	EUR	3.54%	991.66	624 747	993.34	625 805	0.62%
Romania 2.75% 29/10/25	Baa3	Moody's	Rumeenia	XS1312891549	EUR	4.24%	1 043.36	403 779	965.65	373 705	0.37%
Allianz 07/07/45	A	Fitch	Saksamaa	DE000A14J9N8	EUR	4.92%	94 791.94	853 127	94 376.73	849 391	0.85%
German Treasury Bill 22/02/23	AAA	S&P	Saksamaa	DE0001030815	EUR	1.50%	0.01	7 980 241	0.01	7 982 080	7.95%
Kojamo 0.875% 28/05/2029	Baa2	Moody's	Soome	XS2345877497	EUR	5.91%	761.92	982 872	743.11	958 614	0.95%
Rederiaktiebolaget Eckerö 28/10/26	NR	-	Soome	NO0011130148	EUR	9.17%	1 017.54	254 386	1 015.92	253 980	0.25%
BP Capital Markets 3.625% PERP	Baa1	Moody's	Suurbritannia	XS2193662728	EUR	6.90%	834.44	951 256	876.82	999 573	0.99%
Oodatav krediitkahju (võlainstrumendid)										- 103 399	- 0.10%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2022	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
Aktsiad					8 267 703		8 774 075	8.73%
Valaris	Bermuda	BMG9460G1015	USD	27.41	95 037	63.40	245 476	0.24%
LCI5 osa	Eesti	EE3100002734	EUR	1.00	261 495	1.65	432 147	0.43%
Ekspress Grupp	Eesti	EE3100016965	EUR	1.22	156 431	1.50	192 954	0.19%
VH KV 002 osa	Eesti	EE3100019811	EUR	1.00	206 150	1.88	388 407	0.39%
Lumi Kodud Aiandi osa	Eesti	EE3100143843	EUR	1.00	112 400	2.24	252 046	0.25%
Lumi Kodud Manufaktuuri OÜ	Eesti	EE3100136789	EUR	0.00	0	3.88	324 311	0.32%
Sopruse pst 157	Eesti	EE3100096264	EUR	200.50	160 400	228.49	182 791	0.18%
VH KV 003 osa	Eesti	EE3100079989	EUR	260.00	182 000	436.07	305 247	0.30%
Tallink Grupp	Eesti	EE3100004466	EUR	0.62	282 331	0.52	237 189	0.24%
Tallinna Kaubamaja	Eesti	EE0000001105	EUR	5.30	252 774	9.37	447 118	0.45%
Tallinna Sadam	Eesti	EE3100021635	EUR	1.70	1 197 364	1.42	1 002 969	1.00%
VH KV 001 osa	Eesti	EE3100003930	EUR	1.00	334 806	1.64	548 881	0.55%
VH Agent 002 osa ¹	Eesti	EE3100003948	EUR	1.00	272	1.59	433	0.00%
VH Agent 003 osa	Eesti	EE3100005430	EUR	1.12	1 284	1.60	1 838	0.00%
VH Agent 004 osa	Eesti	EE3100005455	EUR	0.99	950	1.62	1 555	0.00%
VH Agent 007 osa ¹	Eesti	EE3100005448	EUR	1.00	323	1.67	537	0.00%
VH Agent 008 osa ¹	Eesti	EE3100020660	EUR	1.00	286	2.07	591	0.00%
Yellow Cake	Jersey	JE00BF50RG45	GBP	3.34	306 714	4.22	375 225	0.37%
Agnico Eagle Mines	Kanada	CA0084741085	USD	74.21	710 720	48.74	515 220	0.51%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2022	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhas- väärtusest	
Barrick Gold Corp	Kanada	CA0679011084	USD	25.05	2 096 019	16.11	1 487 505	1.48%	
Pan American Silver	Kanada	CA6979001089	USD	28.09	438 853	15.32	272 216	0.27%	
Apranga	Leedu	LT0000102337	EUR	1.62	25 155	2.16	33 631	0.03%	
Novaturas	Leedu	LT0000131872	EUR	10.50	181 913	2.90	50 242	0.05%	
Siauliu Bankas	Leedu	LT0000102253	EUR	0.20	66 124	0.69	224 887	0.22%	
Silver Screen Holdings	Leedu	LT0000132581	EUR	0.50	268 107	0.44	238 133	0.24%	
Mafisa 52 osa	Läti		EUR	250.50	154 308	201.98	124 418	0.12%	
Equinor	Norra	NO0010096985	NOK	17.60	252 218	33.46	462 194	0.46%	
Kesko	Soome	FI0009000202	EUR	5.35	40 020	20.62	154 238	0.15%	
Stora Enso	Soome	FI0009005961	EUR	4.71	15 069	13.15	42 080	0.04%	
UPM-Kymmene	Soome	FI0009005987	EUR	32.11	123 729	34.93	134 585	0.13%	
Bank North ³	Suurbritannia		GBP	0.18	215 652	0.00	0	0.00%	
Newmont Corporation	USA	US6516391066	USD	25.53	53 542	44.25	95 011	0.09%	
Bank Saint Petersburg ³	Venemaa	RU0009100945	RUB	0.57	75 257	0.00	0	0.00%	
Emitent/väärtpaberi nimetus	Fondivalitseja	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2022	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhas- väärtusest
Fondiosakud						24 340 986	31 454 890	31.31%	
Kinnisvarafondid						12 732 352	17 024 507	16.95%	
EFTEN Real Estate Fund III	EFTEN Capital	Eesti	EE3100127242	EUR	16.38	36 871	19.75	44 457	0.04%
EFTEN Kinnisvarafond	EFTEN Capital	Eesti	EE3100097411	EUR	1.79	2 314 513	3.13	4 046 416	4.03%
EFTEN Kinnisvarafond II	EFTEN Capital	Eesti	EE3100125238	EUR	10.57	102 786	15.91	154 702	0.15%
Birdeye Timber Fund	Birdeye Capital	Eesti	EE3500110186	EUR	10.25	303 787	20.31	601 659	0.60%
Birdeye Timber Fund 2	Birdeye Capital	Eesti	EE3500110269	EUR	11.64	699 990	16.10	967 979	0.96%
Birdeye Timber Fund 3	Birdeye Capital	Eesti	EE3600001756	EUR	9.98	667 471	11.93	797 472	0.79%
Usaldusfond EFTEN Real Estate Fund 4	EFTEN Capital	Eesti	-	EUR	1.00	936 084	1.27	1 187 622	1.18%
EFTEN Real Estate Fund 5	EFTEN Capital	Eesti	-	EUR	1.00	884 428	1.22	1 082 447	1.08%
EFTEN Residential Fund usaldusfond	EFTEN Capital	Eesti	-	EUR	1.00	527 880	1.22	646 080	0.64%
Lords LB Baltic Green Fund (V)	Lords LB Asset Management	Leedu	-	EUR	1.00	1 600 000	1.02	1 630 396	1.62%
East Capital Baltic Property Fund II	East Capital (Lux) General Partner	Luksemburg	LU0758647282	EUR	134.42	14 919	201.22	22 333	0.02%
East Capital Baltic Property Fund III	East Capital (Lux) General Partner	Luksemburg	LU1274822847	EUR	118.92	978 088	157.72	1 297 156	1.29%
East Capital Real Estate Fund IV	East Capital (Lux) General Partner	Luksemburg	LU2008658630	EUR	105.44	1 667 232	111.79	1 767 583	1.76%
SG Capital Partners Fund I	SG Capital Partners	Läti	-	EUR	1.00	1 998 303	1.39	2 778 205	2.77%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Fondivalitseja	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2022	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
Aktsiafondid						6 599 611		6 564 147	6.53%
ZKB Gold ETF	Swisscanto Fondsléitung	Šveits	CH0139101593	CHF	525.72	4 159 020	511.83	4 435 016	4.41%
iShares Gold Producers UCITS ETF	BlackRock Asset Management Ireland Limit	Irímáa	IE00B6R52036	EUR	13.57	2 440 591	11.84	2 129 131	2.12%
Erakapitalifondid						5 009 023		7 866 236	7.83%
Usaldusfond BaltCap Private Equity Fund III	BaltCap Private Equity Management III	Eesti	-	EUR	1.00	442 733	1.21	535 257	0.53%
Usaldusfond BaltCap Infrastructure Fund	BaltCap Infrastructure Management	Eesti	-	EUR	1.00	209 213	1.28	268 628	0.27%
BPEF III Supplementary Investment Facility UF	BaltCap Private Equity Management III	Eesti	-	EUR	1.00	228 863	2.10	480 157	0.48%
Usaldusfond Superangel One	Superangel1 GP	Eesti	-	EUR	1.00	183 914	2.43	447 275	0.45%
Usaldusfond Superangel Two ¹	Super2ngel GP	Eesti	-	EUR	1.00	3 796	0.84	3 188	0.00%
Tera Ventures II Usaldusfond	Tera Ventures GP II	Eesti	-	EUR	1.00	53 367	0.92	48 863	0.05%
Trind Ventures II	Trind Ventures GP II	Eesti	-	EUR	1.00	14 297	0.86	12 308	0.01%
Usaldusfond Trind Ventures Fund I	Trind Ventures	Eesti	EE3500110285	EUR	1.00	250 834	1.53	383 986	0.38%
BaltCap Lithuania SME Fund KUB	BaltCap	Leedu	-	EUR	1.00	19 392	2.38	46 212	0.05%
INVL Baltic Sea Growth Fund	INVL Asset Management	Leedu	-	EUR	1.00	310 346	1.60	496 257	0.49%
KJK Fund III ¹	KJK Fund III Management	Luksemburg	LU1840779810	EUR	1 000.00	337 500	1 006.19	339 589	0.34%
KJK Fund II Balkan AI July 2012	KJK Management	Luksemburg	LU0802715499	EUR	1 001.84	24 998	3 871.22	96 595	0.10%
KJK Fund II Balkan AI Sep 2012	KJK Management	Luksemburg	LU0871721717	EUR	1 001.84	24 947	3 861.80	96 163	0.10%
KJK Fund II Balkan Discovery A June 2014	KJK Management	Luksemburg	LU1088021974	EUR	1 254.61	292 032	3 720.19	865 941	0.86%
KJK Fund II Balkan Discovery A June 2015	KJK Management	Luksemburg	LU1246890583	EUR	1 027.29	65 652	3 674.83	234 851	0.23%
KJK Fund II Balkan Discovery A December 2015	KJK Management	Luksemburg	LU1367089452	EUR	1 173.84	65 651	3 516.68	196 684	0.20%
KJK Fund II Balkan Discovery A May 2016	KJK Management	Luksemburg	LU1448083474	EUR	1 286.50	65 653	3 713.24	189 494	0.19%
KJK Fund II Balkan Discovery A December 2016	KJK Management	Luksemburg	LU1570390598	EUR	1 489.59	65 652	3 657.45	161 199	0.16%
KJK Fund II Balkan Discovery A November 2017	KJK Management	Luksemburg	LU1780616741	EUR	1 802.23	65 652	3 198.78	116 525	0.12%
BaltCap Private Equity Fund II	BaltCap Private Equity Management II	Luksemburg	-	EUR	1.00	41 345	2.35	97 263	0.10%
BPM Mezzanine Fund	BPM Mezzanine Fund GP	Luksemburg	LU2870209652	EUR	1.00	280 539	1.46	410 680	0.41%
Karma Ventures I	Karma Ventures	Luksemburg	-	EUR	1.00	391 134	1.38	541 022	0.54%
Karma Ventures II	Karma Ventures II GP	Luksemburg	-	EUR	1.00	76 701	0.83	64 022	0.06%
BaltCap Latvia Venture Capital Fund AIF KS	BaltCap AIFP	Läti	-	EUR	1.00	9 701	0.76	7 344	0.01%
Livonia Partners Fund I	Livonia Partners	Läti	-	EUR	1.00	285 036	1.72	491 052	0.49%
QS Capital Strategies II	QSCS II, L.P.	USA	-	USD	0.94	1 200 075	0.97	1 235 681	1.23%
Emitent/väärtpaberi nimetus	Liik	Väljaandja	Reiting	Reitinguagentuur*	Alusvara nimetus	Löpp-tähtaeg	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest	
Tulefisinstrumentid								113 960	0.11%
USD Forward	Forward	SEB Pank	A+	S&P	EUR	09.03.2023	113 960	0.11%	

Krediitiasutuse nimi	Hoiuse liik	Päritoluriik	Reiting	Reitingu-agentuur*	Algus-kuupäev	Alusvara nimetus	Intress	Löpp-tähtaeg	Hoiustatud summa	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
2. Hoiused										7 262 272	7.23%
Arvelduskontod											
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		EUR			6 721 490	6 721 490	6.69%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		NOK			16 567	16 567	0.02%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		USD			259 384	259 384	0.26%
Tähtajalised hoiused											
SEB Pank	Tähtajaline hoius	Eesti	A+	S&P	27.09.2022	EUR		09.03.2023	30 040	30 040	0.03%
SEB Pank	Tähtajaline hoius	Eesti	A+	S&P	28.09.2022	EUR		09.03.2023	23 030	23 030	0.02%
SEB Pank	Tähtajaline hoius	Eesti	A+	S&P	03.10.2022	EUR		09.03.2023	211 761	211 761	0.21%
Krediitiasutuse nimi	Hoiuse liik	Päritoluriik	Reiting	Reitingu-agentuur*	Algus-kuupäev	Alusvara nimetus	Intress	Löpp-tähtaeg	Hoiustatud summa	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
3. Muud varad										36 037	0.04%
Muud nõuded										36 037	0.04%
VARAD KOKKU										100 514 716	100.05%
Fondi kohustised										- 53 078	- 0.05%
FONDI VARADE PUHASVÄÄRTUS										100 461 638	100.00%

* Lühendatud reitinguagentuuride täisnimed on Moody's Investor Service, Standard&Poor's Corporation ja Fitch IBCA.

** Ühiku turuhind sisaldab selleks kuupäevaks kogunenud intressi.

¹ Investeering, mille väärtus on võrreldes eelneva perioodiga oluliselt (üle 10%) muutunud

² Reguleeritud turul mittekaubeldavad võlaväärtpaberid

Reguleeritud turul mittekaubeldavate finantsvarade väärtuse hindamiseks kasutab AS LHV Varahaldus vastavalt veebilehel lhv.ee avalikustatud eeskirjale „LHV Varahalduse investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise sisemised protseduurireeglid“ aktiivse turu kõrgeimat ostunoteeringut hindamispäeva seisuga (last bid-price), mis saadakse infotarnija (Bloomberg) vahendusel. Keskmise soetushinna arvestamisel kasutatakse FIFO meetodit.

Fondi investeringute aruanne seisuga 31.12.2021

(eurodes)

Emitent/väärtpaberit nimetus	Reiting	Reitingu-agentuur*	Emitendi riik	ISIN-kood	Valuuta	Tootlus aegumiseni	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2021 **	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
1. Väärtpaberid								92 682 967	101 209 866	93.70%	
Võlakirjad								57 900 904	58 021 882	53.72%	
Baltic Horizon Fund 4.25% 08/05/23	BB+	S&P	Eesti	EE3300111467	EUR	4.25%	1 000.82	2 109 727	1 006.14	2 120 941	1.96%
BIGBANK 6.5% 28/12/2027 ²	NR	-	Eesti	EE3300111400	EUR	6.50%	1 000.00	2 000 000	1 000.54	2 001 083	1.85%
Coop Pank 6.75% 04/12/2027 ²	Baa2	Moody's	Eesti	EE3300111384	EUR	6.75%	1 000.00	2 289 000	1 005.06	2 300 588	2.13%
Eesti Energia 2.384% 22/09/23	BBB-	S&P	Eesti	XS1292352843	EUR	0.31%	1 007.84	151 176	1 042.21	156 332	0.14%
Ekspress Grupp 6.0% 07/10/27 ²	NR	-	Eesti	EE3300001528	EUR	5.99%	1 000.00	544 000	1 014.17	551 707	0.51%
Elering 0.875% 03/05/2023	A2	Moody's	Eesti	XS1713464102	EUR	0.13%	1 010.27	1 470 947	1 015.80	1 479 007	1.37%
INBANK 6% 19/12/29	NR	-	Eesti	EE3300001544	EUR	5.75%	1 000.11	28 003	1 016.33	28 457	0.03%
INBANK 7% 28/09/26	NR	-	Eesti	EE3300110964	EUR	6.88%	1 000.00	19 000	1 005.39	19 102	0.02%
Liven Kodu 10.8% 30/06/2026 ²	NR	-	Eesti	EE3300002484	EUR	8.00%	1 000.00	1 100 000	1 000.00	1 100 000	1.02%
Luminor 0.792% 03/12/24	Baa1	Moody's	Eesti	XS2265801238	EUR	0.60%	1 006.44	5 354 261	1 012.81	5 388 136	4.99%
Riigi Kinnisvara 1.61% 09/06/27 ²	NR	-	Eesti	EE3300111236	EUR	1.61%	100 308.26	3 811 714	100 004.47	3 800 170	3.52%
Sunly Land 8% 17/11/2025 ²	NR	-	Eesti	EE3300001841	EUR	8.00%	1 009.58	884 392	1 009.78	884 565	0.82%
Tartu linn 25/10/32 ²	NR	-	Eesti	EE2300110602	EUR	0.47%	0.72	1 994 395	1.00	1 996 158	1.85%
Lumi Kodud Aiandi omanikulaen	NR	-	Eesti		EUR	3.80%	1.00	642 549	1.00	642 549	0.59%
Akadeemia15b omanikulaen	NR	-	Eesti		EUR	5.00%	1.00	509 477	1.00	510 184	0.47%
Kesk Tee Jyri omanikulaen	NR	-	Eesti		EUR	4.30%	1.00	463 400	1.00	465 116	0.43%
Manufaktuuri omanikulaen	NR	-	Eesti		EUR	5.00%	1.00	190 000	1.00	190 264	0.18%
Marati Maja omanikulaen	NR	-	Eesti		EUR	5.00%	1.00	650 000	1.00	651 625	0.60%
Taevakivi omanikulaen	NR	-	Eesti		EUR	6.30%	1.00	273 000	1.01	274 720	0.25%
Banco Santander 3.875% 06/02/26	Aa1	Moody's	Hispaania	ES0413900129	EUR	-0.04%	87 484.59	349 938	119 559.19	478 237	0.44%
Siauliu Bankas 1.047% 07/10/25	Baa2	Moody's	Leedu	LT0000405771	EUR	1.25%	1 000.44	100 044	1 000.44	100 044	0.09%
Siauliu Bankas 6.15% 23/12/29	Baa1	Moody's	Leedu	LT0000404287	EUR	6.15%	10 000.00	2 000 000	10 013.48	2 002 696	1.85%
Citadele 5% 13/12/2031	Baa1	Moody's	Läti	LV0000880102	EUR	5.00%	10 000.27	750 020	10 024.39	751 829	0.70%
Citadele banka 5.5% 24/11/2027	Baa2	Moody's	Läti	LV0000880011	EUR	5.58%	10 000.13	1 490 020	10 055.55	1 498 277	1.39%
Latvia 0.375% 27/01/22	A+	S&P	Läti	LV0000570141	EUR	-0.17%	1 004.50	221 995	1 003.90	221 862	0.21%
France Government 1% 25/05/27	Aa2	Moody's	Prantsusmaa	FR0013250560	EUR	-0.28%	1.04	100 174	1.08	103 293	0.10%
France Government 25/05/2022	Aa2	Moody's	Prantsusmaa	FR0013219177	EUR	-0.68%	1.00	803 468	1.00	802 128	0.74%
France Government 2.25% 25/10/22	Aa2	Moody's	Prantsusmaa	FR0011337880	EUR	-0.63%	1.07	8 037 301	1.03	7 740 287	7.17%
Swedbank 1% 01/06/22	Aa3	Moody's	Rootsi	XS1239401216	EUR	-0.41%	1 031.69	947 091	1 011.72	928 755	0.86%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Reiting	Reitingu-agentuur*	Emitendi riik	ISIN-kood	Valuuta	Tootlus aegumise ni	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turväärtus ühikule 31.12.2021 **	Turväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
Eastnine 08/07/24	NR	-	Rootsi	SE0013719788	EUR	4.69%	1 000.00	2 388 011	1 019.17	2 433 770	2.25%
Romania 3.624% 26/05/30	BBB-	Fitch	Rumeenia	XS2178857954	EUR	2.50%	1 000.01	1 900 011	1 105.68	2 100 800	1.94%
Romania 2.875% 28/10/24	Baa3	Moody's	Rumeenia	XS1129788524	EUR	0.57%	991.66	624 747	1 069.43	673 742	0.62%
Romania 2.75% 29/10/25	Baa3	Moody's	Rumeenia	XS1312891549	EUR	0.69%	1 043.36	403 779	1 082.14	418 787	0.39%
Allianz 07/07/45	A	Fitch	Saksamaa	DE000A14J9N8	EUR	2.84%	94 791.94	853 127	106 005.73	954 051	0.88%
German Treasury Bill 18/05/2022	Aaa	Moody's	Saksamaa	DE0001030377	EUR	-0.65%	0.01	703 246	0.01	701 766	0.65%
German Treasury Bill 23/02/2022	Aaa	Moody's	Saksamaa	DE0001030344	EUR	-0.73%	0.01	2 607 885	0.01	2 602 891	2.41%
German Government 1.75% 04/07/22	AAA	Fitch	Saksamaa	DE0001135473	EUR	-0.68%	0.01	511 071	0.01	510 500	0.47%
German Government 1.5% 04/09/22	AAA	Fitch	Saksamaa	DE0001135499	EUR	-0.75%	0.01	6 607 927	0.01	6 569 826	6.08%
Rederiaktiebolaget Eckerö 28/10/26	NR	-	Soome	NO0011130148	EUR	6.78%	1 017.54	254 386	1 021.53	255 384	0.24%
JP Morgan Chase And Co 2.75% 24/08/22	A2	Moody's	USA	XS0820547825	EUR	-0.44%	1 087.24	1 125 295	1 030.44	1 066 504	0.99%
Bank of America 04/05/23	AA-	Fitch	USA	XS1602557495	EUR	0.05%	1 010.04	636 327	1 002.50	631 573	0.58%
Oodatav krediitkahju (võlainstrumendid)										- 85 824	- 0.08%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turväärtus ühikule 31.12.2021	Turväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
Aktsiad					9 491 710		10 925 694	10.12%
Valaris	Bermuda	BMG9460G1015	USD	25.81	190 074	31.79	246 145	0.23%
LCI5 osa ¹	Eesti	EE3100002734	EUR	1.00	261 495	1.42	372 212	0.34%
Ekspress Grupp ¹	Eesti	EE3100016965	EUR	1.22	156 431	1.56	200 672	0.19%
VH KV 002 osa ¹	Eesti	EE3100019811	EUR	294.50	206 150	504.82	353 370	0.33%
Lumi Kodud Aiandi osa	Eesti	EE3100143843	EUR	1.00	112 400	0.95	106 353	0.10%
Lumi Kodud Manufaktuuri OÜ ¹	Eesti	EE3100136789	EUR	0.00	0	2.37	210 256	0.19%
VH KV 003 osa	Eesti	EE3100079989	EUR	260.00	182 000	280.92	196 643	0.18%
Tallink Grupp ¹	Eesti	EE3100004466	EUR	0.62	282 331	0.59	268 087	0.25%
Tallinna Kaubamaja ¹	Eesti	EE0000001105	EUR	5.30	252 774	11.22	535 396	0.50%
Tallinna Sadam	Eesti	EE3100021635	EUR	1.70	1 197 364	1.86	1 308 649	1.21%
VH KV 001 osa ¹	Eesti	EE3100003930	EUR	1.00	334 806	1.40	468 896	0.43%
VH Agent 002 osa ¹	Eesti	EE3100003948	EUR	1.00	272	1.56	425	0.00%
VH Agent 003 osa	Eesti	EE3100005430	EUR	1.12	1 284	1.17	1 340	0.00%
VH Agent 004 osa	Eesti	EE3100005455	EUR	1.00	575	1.17	672	0.00%
VH Agent 007 osa	Eesti	EE3100005448	EUR	1.00	575	1.17	672	0.00%
VH Agent 008 osa ¹	Eesti	EE3100020660	EUR	1.00	286	1.85	530	0.00%
Aena SME	Hispaania	ES0105046009	EUR	146.71	409 467	138.80	387 391	0.36%
Yellow Cake	Jersey	JE00BF50RG45	GBP	3.45	374 590	4.05	448 493	0.42%
Agnico Eagle Mines ¹	Kanada	CA0084741085	USD	69.88	710 720	46.92	495 930	0.46%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2021	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhas- väärtusest	
Barrick Gold Corp ¹	Kanada	CA0679011084	USD	23.59	2 096 019	16.78	1 549 223	1.43%	
Pan American Silver	Kanada	CA6979001089	USD	26.46	438 853	22.05	391 746	0.36%	
Apranga ¹	Leedu	LT0000102337	EUR	1.62	25 155	2.03	31 607	0.03%	
Novaturas ¹	Leedu	LT0000131872	EUR	10.50	181 913	3.82	66 181	0.06%	
Siauliu Bankas ¹	Leedu	LT0000102253	EUR	0.20	66 124	0.76	249 474	0.23%	
Silver Screen Holdings ¹	Leedu	LT0000132581	EUR	0.50	268 107	0.90	481 896	0.45%	
Equinor	Norra	NO0010096985	NOK	18.53	252 218	23.62	326 214	0.30%	
Swedbank ¹	Rootsi	SE0000242455	SEK	10.76	237 970	17.77	414 519	0.38%	
Fortum	Soome	FI0009007132	EUR	23.95	250 491	26.99	282 261	0.26%	
Kesko ¹	Soome	FI0009000202	EUR	5.35	40 020	29.34	219 463	0.20%	
Sampo ¹	Soome	FI0009003305	EUR	26.24	354 269	44.06	594 810	0.55%	
Stora Enso	Soome	FI0009005961	EUR	4.71	15 069	16.14	51 648	0.05%	
UPM-Kymmene	Soome	FI0009005987	EUR	32.11	247 458	33.46	257 843	0.24%	
Bank North	Ühendkuningriik	-	GBP	0.21	215 651	0.21	218 975	0.20%	
Newmont Corporation	USA	US6516391066	USD	24.04	53 542	54.76	117 567	0.11%	
Bank Saint Petersburg ¹	Venemaa	RU0009100945	RUB	0.53	75 257	0.96	70 135	0.06%	

Emitent/väärtpaberi nimetus	Fondivalitseja	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2021	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhas- väärtusest
-----------------------------	----------------	--------------	-----------	---------	-----------------------------------	------------------------------------	--------------------------------------	----------------------	---

Fondiosakud **25 290 353** **32 368 261** **29.97%**

Kinnisvarafondid					14 222 651	18 448 738	17.08%		
EFTEN Real Estate Fund III ¹	EFTEN Capital	Eesti	EE3100127242	EUR	16.38	36 871	22.80	51 323	0.05%
EFTEN Kinnisvarafond	EFTEN Capital	Eesti	EE3100097411	EUR	1.73	2 752 721	2.95	4 692 667	4.34%
EFTEN Kinnisvarafond II	EFTEN Capital	Eesti	EE3100125238	EUR	10.57	102 786	15.43	150 013	0.14%
Birdeye Timber Fund ¹	Birdeye Capital	Eesti	EE3500110186	EUR	10.24	316 130	18.08	557 931	0.52%
Birdeye Timber Fund 2 ¹	Birdeye Capital	Eesti	EE3500110269	EUR	11.64	699 990	14.07	846 167	0.78%
Birdeye Timber Fund 3	Birdeye Capital	Eesti	EE3600001756	EUR	9.98	667 471	10.78	720 811	0.67%
Usaldusfond EFTEN Real Estate Fund 4	EFTEN Capital	Eesti	-	EUR	1.00	952 099	1.17	1 112 034	1.03%
EFTEN Real Estate Fund 5	EFTEN Capital	Eesti	-	EUR	1.00	1 179 673	1.00	1 179 673	1.09%
EFTEN Residential Fund usaldusfond	EFTEN Capital	Eesti	-	EUR	1.00	289 020	1.31	377 446	0.35%
Lords LB Baltic Green Fund (V)	Lords LB Asset Management	Leedu	-	EUR	1.00	1 485 818	0.98	1 454 942	1.35%
East Capital Baltic Property Fund II	East Capital (Lux) General Partner	Luksemburg	LU0758647282	EUR	131.21	1 107 615	197.24	1 664 980	1.54%
East Capital Baltic Property Fund III	East Capital (Lux) General Partner	Luksemburg	LU1274822847	EUR	118.92	978 088	154.66	1 271 990	1.18%
East Capital Real Estate Fund IV	East Capital (Lux) General Partner	Luksemburg	LU2008658630	EUR	104.83	1 544 992	109.73	1 617 195	1.50%
SG Capital Partners Fund I ¹	SG Capital Partners	Läti	-	EUR	1.00	2 109 377	1.30	2 751 566	2.55%

Emitent/väärtpaber nimetus	Fondivalitseja	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2021	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
Aktsiafondid						7 029 993		6 979 179	6.46%
iShares MSCI Japan EUR Hedged UCITS ETF ¹	BlackRock Asset Management Ireland Limited	Iirimaa	IE00B42Z5J44	EUR	38.94	151 862	60.75	236 917	0.22%
iShares Gold Producers UCITS ETF	BlackRock Asset Management Ireland Limited	Iirimaa	IE00B6R52036	EUR	13.57	2 440 591	12.30	2 213 317	2.05%
iShares STOXX Europe 600 Health Care ¹	Blackrock Asset Management Deutschland	Saksamaa	DE000A0Q4R36	EUR	75.74	131 784	108.14	188 164	0.17%
ZKB Gold ETF	Swisscanto Fondsleitung	Šveits	CH0139101593	CHF	501.45	4 305 756	483.54	4 340 781	4.02%
Erakapitalifondid						4 037 709		6 940 344	6.43%
Usaldusfond BaltCap Private Equity Fund III ¹	BaltCap Private Equity Management III	Eesti	-	EUR	1.00	311 402	1.11	345 622	0.32%
Usaldusfond BaltCap Infrastructure Fund	BaltCap Infrastructure Management	Eesti	-	EUR	1.00	168 091	1.31	220 465	0.20%
BPEF III Supplementary Investment Facility UF	BaltCap Private Equity Management III	Eesti	-	EUR	1.00	201 758	1.00	201 638	0.19%
Usaldusfond Superangel One ¹	Superangel1 GP	Eesti	-	EUR	1.00	173 126	1.46	252 054	0.23%
Tera Ventures II Usaldusfond	Tera Ventures GP II	Eesti	-	EUR	1.00	26 751	1.08	28 853	0.03%
Usaldusfond Trind Ventures Fund I	Trind Ventures	Eesti	EE3500110285	EUR	1.00	227 802	1.31	297 515	0.28%
BaltCap Lithuania SME Fund KUB ¹	BaltCap	Leedu	-	EUR	1.00	19 392	3.28	63 534	0.06%
INVL Baltic Sea Growth Fund ¹	INVL Asset Management	Leedu	-	EUR	1.00	195 447	1.44	281 908	0.26%
KJK Fund III	KJK Fund III Management	Luksemburg	LU1840779810	EUR	1 000.00	275 000	1 138.76	313 159	0.29%
KJK Fund II Balkan AI July 2012 ¹	KJK Management	Luksemburg	LU0802715499	EUR	1 001.84	25 545	3 706.04	94 497	0.09%
KJK Fund II Balkan AI Sep 2012 ¹	KJK Management	Luksemburg	LU0871721717	EUR	1 001.84	25 493	3 689.07	93 872	0.09%
KJK Fund II Balkan Discovery A June 2014 ¹	KJK Management	Luksemburg	LU1088021974	EUR	1 161.21	426 876	3 611.62	1 327 675	1.23%
KJK Fund II Balkan Discovery A June 2015 ¹	KJK Management	Luksemburg	LU1246890583	EUR	1 027.29	103 685	3 560.65	359 376	0.33%
KJK Fund II Balkan Discovery A December 2015 ¹	KJK Management	Luksemburg	LU1367089452	EUR	1 173.84	103 685	3 423.29	302 379	0.28%
KJK Fund II Balkan Discovery A May 2016 ¹	KJK Management	Luksemburg	LU1448083474	EUR	1 286.50	103 685	3 614.29	291 290	0.27%
KJK Fund II Balkan Discovery A December 2016 ¹	KJK Management	Luksemburg	LU1570390598	EUR	1 489.59	103 685	3 573.58	248 743	0.23%
KJK Fund II Balkan Discovery A November 2017 ¹	KJK Management	Luksemburg	LU1780616741	EUR	1 802.23	103 684	3 130.93	180 125	0.17%
BaltCap Private Equity Fund II ¹	BaltCap Private Equity Management II	Luksemburg	-	EUR	1.00	47 932	2.42	116 008	0.11%
BPM Mezzanine Fund	BPM Mezzanine Fund GP	Luksemburg	LU2870209652	EUR	1.00	288 321	1.37	396 402	0.37%
Karma Ventures I ¹	Karma Ventures	Luksemburg	-	EUR	1.00	280 450	1.83	512 125	0.47%
Karma Ventures II	Karma Ventures II GP	Luksemburg	-	EUR	1.00	2 606	0.32	825	0.00%
BaltCap Latvia Venture Capital Fund AIF KS ¹	BaltCap AIFP	Läti	-	EUR	1.00	19 469	0.94	18 393	0.02%
Livonia Partners Fund I	Livonia Partners	Läti	-	EUR	1.00	274 069	1.69	464 131	0.43%
QS Capital Strategies II	QSCS II, L.P.	USA	-	USD	0.88	529 755	0.88	529 755	0.49%

Emitent/väärtpaperi nimetus	Liik	Väljaandja	Reiting	Reitinguagentuur*	Alusvara nimetus	Löpp-tähtaeg	Turväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhastväärtusest			
Tuletisinstrumentid							- 105 971	- 0.10%			
USD Forward	Forward	SEB Pank	A+	S&P	EUR	09.03.2022	- 105 971	- 0.10%			
Krediidiasutuse nimi	Hoiuse liik	Päritoluriik	Reiting	Reitinguagentuur*	Algus-kuupäev	Alusvara nimetus	Intress	Löpp-tähtaeg	Hoiustatud summa	Turväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhastväärtusest
2. Hoised										6 851 036	6.34%
Arvelduskontod											
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		CHF			53	53	0.00%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		EUR			6 452 106	6 452 106	5.97%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		GBP			213	213	0.00%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		CZK			41 764	41 764	0.04%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		NOK			3 427	3 427	0.00%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		RUB			12 878	12 878	0.01%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		USD			120 595	120 595	0.11%
Tähtajalised hoised											
SEB Pank	Tähtajaline hoius	Eesti	A+	S&P	09.09.2021	EUR		09.03.2022	220 000	220 000	0.20%
Krediidiasutuse nimi	Hoiuse liik	Päritoluriik	Reiting	Reitinguagentuur*	Algus-kuupäev	Alusvara nimetus	Intress	Löpp-tähtaeg	Hoiustatud summa	Turväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhastväärtusest
3. Muud varad										5 592	0.01%
Muud nõuded										5 592	0.01%
VARAD KOKKU										108 066 494	100.05%
Fondi kohustised										- 52 232	- 0.05%
FONDI VARADE PUHASVÄÄRTUS										108 014 262	100.00%

* Lühendatud reitinguagentuuride täisnimed on Moody's Investor Service, Standard&Poor's Corporation ja Fitch IBCA.

** Ühiku turuhind sisaldab selleks kuupäevaks kogunenud intressi.

¹ Investeering, mille väärtus on võrreldes eelneva perioodiga oluliselt (üle 10%) muutunud

² Reguleeritud turul mittekaubeldavad võlaväärtpaberid

Reguleeritud turul mittekaubeldavate finantsvarade väärtuse hindamiseks kasutab AS LHV Varahaldus vastavalt veebilehel lhv.ee avalikustatud eeskirjale „LHV Varahalduse investeerimisfondide vara puhastväärtuse määramise sisemised protseduurireeglid“ aktiivse turu kõrgeimat ostunoteeringut hindamispäeva seisuga (last bid-price), mis saadakse infotarnija (Bloomberg) vahendusel. Keskmise soetushinna arvestamisel kasutatakse FIFO meetodit.

Sõltumatu vandeaudiitori aruanne